Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian da...
-: in the United States :-
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879, TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 157. — ŠTEV. 157. NEW YORK, TUESDAY, JULY 6, 1915. — TOREK, 6. JULIJA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

RUSKA FRONTA PRI KRASNIKU PRODRTA. POMORSKA BITKA V BALTIŠKEM MORJU.

SPOPADI PRI ZLOTI LIPI. — ARMADA GENERALA LINSINGENA USPEŠNO PRODIRA. — SITUACIJA NA GALIPOLISU JE SKORAJ NEIZPREMENJENA. — TURŠKE BOLNIŠNICE SO PRENAPOLNJENE. — RUSI SO SI ŠE VEDNO SVESTI KONEČNE ZMAGE. — ŠVEDI SO OGORČENI, KER SE JE VRŠILA POMORSKA BITKA V NJIHOVEM VODOVJU. — RUSI SO POTOPILI NEMŠKO BOJNO LADIJO. — NEMCI DEMENTIRAJO.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Dunaj, Avstrija, 5. julija. — Avstrijsko vojno ministrstvo je izdalo nocoj izjavo:

Armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda je prodrla pri Krasniku na dveh mestih rusko fronto in zapodila Ruse v beg. Pri tej priliki so vjeli Avstrijci preko šest tisoč mož in zaplenili veliko množino vojnega materijala.

V vzhodnem delu Galicije se bije vroča bitka pri Zloti Lipi. Kako vse kaže, bo general Linsingen zmagal in prodrl dalje proti vzhodu. Pri Krilovu se je sovražnik umaknil z zapadnega brega reke Bug. Rusi so mesto Krilov na več mestih zažgali, potem so se pa morali umakniti severno od reke Por.

General Linsingen.

Berlin, Nemčija, 5. julija. — Iz velikega generalnega štaba poročajo:

General Linsingen je dospel do Zlote Lipe in pregnal sovražnika z zapadnega brega. Armada generala Linsingena ima nalogo zasesti oba bregova reke Dnjester ter s tem napraviti prosto pot ostalim nemškim armadam, ki prodirajo v tej smeri.

Ruske izgube.

Berlin, Nemčija, 5. julija. — V porečju reke Prut in reke Dnjester uprizarjajo Rusi neprestano nove napade, toda njihovi uspehi niso posebni. Iz nekega poročila je razvidno, da so izgubili Rusi zadnj dni preko 25.000 mož. Sovražniku primanjkuje municije. Ako bi bili Rusi dobro preskrbljeni z municijo, bi jih bilo veliko težje premagati. Avstrijske in nemške čete so že na nekaterih krajih prodrle preko meje.

Petrogradsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 5. julija. — Rusko vojno ministrstvo naznanja da so se Rusi v Galiciji in na Rusko Poljskem iz strategičnih ozirov umaknili. Sovražnikova želja je, da bi se začela odločilna bitka med rekama Bug in Visla, kar se pa ne bo zgodilo.

Vse prizadevanje generala Mackensena je brezuspešno. Njegovi vojaki so sicer hrabri, toda opravili ne bodo ničesar, ker se bodo morali boriti z neprimerno premočjo in ker naših postojank onkraj Dnjestra ni mogoče zavzeti.

Turki in zavezniki.

Berlin, Nemčija, 5. julija. — Kakor vse kaže ,ne bodo zavezniki s svojo ofenzivo na Galipolisu veliko opravili. — Turški generalni štab je izdal sledečo izjavo:

V soboto se je začela pri Sed-il-Bahru vroča bitka, v kateri smo bili mi zmagovalci. Francozi in Angleži so z vso silo obstreljevali naše postojanke, toda njihove krogle so primeroma slabo zadevale. Slednjič smo vprizorili bajonetni napad na njihove strelne jarke in jih veliko zavzeli. Sovražnik je imel na levem bregu precejšnje izgube.

V našem centrumu se ni v nedejo in včeraj ničesar posebnega prigodilo. V splošnem je položaj neizpremenjen.

V Kavkazu se bije vroča bitka.

Berlin, Nemčija, 5. julija. — Neki dopisnik je sporočil, da so izgubili zavezniki zadnji teden na Galipolisu preko 10,000 mož. V četrtek so Turki z vso silo navalili na Angleže in vprizorili v njihovih vrstah strašno klanje. Sovražnik se je moral na več mestih umakniti.

Angleško poročilo.

London, Anglija, 5. julija. — Predsednik poslanske zbornice je rekel danes, da ni v London dospelo še nobeno poročilo o porazu angleških čet. Na Galipolisu se situacija silno izpreminja — je rekel — enkrat zmagujemi mi, enkrat pa Turki. Kljub temu se pa zavedamo, da so naše izgube v primeri s turškimi malenkostne. Naša armada ima silno težko nalogo. Z zavzetjem Dardanel in Carigrada bo dosežen višek vseh uspehov. Naša armada mora zmagati, ker je z vsem izborno preskrbljena in dobiva neprestano nova ojačenja.

Proti večeru je dospelo sem poročilo vrhovnega poveljnika zavezniških čet na Galipolisu, Hamilona. Iz poročila je razvidno, da so zavezniki od četrtka na petek uničili neki turški bataljon ter da vojno brodovje uspešno podpira operacije infanterije.

Z noži in granatami.

London, Anglija, 5. julija. — V četrtek zvečer so vprizorile avstralske in afriške čete obupen napad na turške postojanke pri Kritiji. Vojaki so bili oboroženi z noži in ročnimi granatami. Turki so se nekaj časa ustavljali ko so pa izprevideli, da imajo opraviti z močnim in izurjenim sovražnikom, so se podali v beg. Zavzeli smo nekaj važnih strategičnih postojank in zaplenili precej vojnega materijala. Od 28. junija do 2. julija so imeli Turki preko 5000 mrtvih in 15,000 ranjencev. Turki odvažajo skoraj vse svoje ranjence v Carigrad. Bolnišnice v glavnem mestu Turčije so baje prenapolnjene; zdravnikov in bolniških strežnic primanjkuje.

Rusko brodovje.

Petrograd, Rusija, 5. julija. — V soboto se je pojavilo pred Bosporom nekaj ruskih bojnih ladij, ki so začele obstreljevati turške utrdbe. Kakšno škodo so napravili, se dosedaj še ni moglo dognati. Bojne ladije so se slednjič prostovoljno umaknile. Turki imajo najbrže vse svoje brodovje pred Dardanelami. Njihova pristanišča ob Črnem morju brani samo artilerija.

Boji v Kavkazu.

Petrograd, Rusija, 5. julija. — Armada, katero so Turki koncentrirali pri Vanu v Kavkazu, se je začela umikati. Pri Olti se še vedno vrše manjši spopadi, ki pa nimajo nobenega upliva na splošen položaj.

Pomorska bitka v Baltiškem morju.

Berlin, Nemčija, 5. julija. — Sem je dospelo poročilo, da se je vnela v Baltiškem morju vroča pomorska bitka med ruskim in nemškim brodovjem. Rusi so baje potopili neko nemško bojno ladijo razreda "Deutschland". Nemška admiraliteta ni še izdala nobenega tozadevnega poročila.

Petrograd, Rusija, 5. julija. — Oddelek nemškega brodovja je manevriral pred pristaniščem mesta Gdansko. Neki naš podmorski čoln se je brodovju približal in torpediral veliko nemško križarko razreda "Deutschland". Podmorski čoln sta zasledovali dve torpedovki, pa se mu je posrečilo priti pravočasno na varno.

"Albatross".

Berlin, Nemčija, 5. julija. — 2. julija se je vnela pri švedskem otoku Gothard vroča bitka med ruskim in nemškim brodovjem. Ruske bojne ladije so potopile nemško križarko "Albatross".

Švedsko časopisje je ogorčeno, ker se je bila bitka v švedskem vodovju, češ, da se je s tem kršilo nevtralnost.

Z zapadnih bojišč. Boji v gozdu Le Pretre.

V nemških poročilih se glasi, da je nenadna nemška ofenziva presenetila Francoze.

ZAVZETI ZAKOPI.

Pozicije, katere so osvojili Francozi pred tremi meseci, so zopet v rokah Nemcev.

Berlin, Nemčija, 5. julija. — V današnjem poročilu nemškega armadnega vodstva se poroča o uspehih na zapadnem koncu gozda Le Pretre. V poročilu se glasi:

— Odbili smo naskok Angležev, ki se je obračal proti Ypres in tudi francoski naskok, ki je imel za predmet Souchez. Na zapadnem koncu gozda Le Pretre smo zavzeli z naskokom 1500 metrov zakopov sovražnika ter napredovali za 400 metrov. Ujeli smo 1000 neranjenih Francozov, med njimi štabne častnike nekega bataljona.

—Naše čete so napredovale pri tem naskoku na obeh straneh La Croix des Larmes. Francozi so obupno branili svoje postojanke, a so bili prisiljeni opustiti en zakop za drugim.

— Uspešen je bil tudi nenadni naskok na neko francosko bločno hišo južno od Nerroy, pri reki Mosel. Pozicijo se je s posadko in municijo vred pognalo v zrak, a smo jo pozneje zopet zapustili, soglasno z našimi načrti.

— Naši avijatiki so se znova jako dobro obnesli. Severno in zapadno od Mannonvillers se je prisililo neki francoski aeroplan, da je pristal.

Bombe, katere so vrgli zavezniški avijatiki včeraj v Bruegge, so padle v bližini najdragocenejših umetnin belgijskega mesta.

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 5. julija. — Francosko vojno ministrstvo pravi v svojem današnjem popoldanskem poročilu sledeče:

— V ozemlju severno od Arras smo včeraj zvečer krog deset ure ustavili dva sovražna naskoka, ki sta sledila obsežnemu obstreljevanju artilerije. Prvi naskok se je obračal proti našim pozicijam pred Souchez. Na tem mestu so prišli Nemci, oboroženi z bombami in granatami, iz njihovih zakopov, a smo jih prisilili, da so se umaknili nazaj. Na bojišču so pustili veliko število mrtvecev. Drugi naskok se je vršil pri "Labirintu", a se ga je takoj ustavilo.

Tekom včerajšnega popoldneva in večera so vprizorili Nemci naskok na tri milje dolgi fronti, ki se je raztezala od Fay-en-Haye pa do reke Mosel. Iztočno od Fay-en-Haye in v zapadnem delu gozda Le Pretre so bili Nemci toliko uspešni, da so se po strašnem obstreljevanju polastili pozicijah, katere smo jim odvzeli pred nedavnim časom. Kljub obsežno vprizorjeni akciji pa jim ni bilo mogoče priti preko teh pozicij.

V večernem poročilu se glasi, da je potekel dan primeroma mirno in da se niso vršili nikaki infanterijski boji. Sovražna artilerija je bila posebno aktivna med rekama Maas in Mosel. V okolici gozda Le Pretre so bili naši zakopi izpostavljeni ostremu obstreljevanju nemške artilerije.

Prodiranje Nemcev.

London, Anglija, 5. julija. — Brezdvomno največji uspeh na zapadni fronti izza njih atake na Ypres pred dvemi meseci so dosegli Nemci včeraj popoldne, ko so vsled nepričakovanega naskoka na zapadnem delu gozda Le Pretre napredovali za četrt milje, predno so jih mogli Francozi ustaviti.

Odgovor Nemčije na ameriško poslanico.

Berlin, Nemčija, 5. julija — "Frankfurter Zeitung" pravi danes, da je odgovor Nemčije na drugo ameriško poslanico gotov ter da se ga bo v par dneh odposlalo v Washington.

Zračna križarka obstreljevala Trst.

Neka italijanska zračna križarka je baje uspešno obstreljevala vojaške postojanke v Trstu.

NA GORIŠKI FRONTI.

Italijani so zavzeli Tolmin, a utrdbe krog postojanke se še nahajajo v rokah Avstrijcev.

V soboto je bilo čitati v večernih listih, da so zavzeli Italijani Tolmin na Goriškem, da pa se nahajajo utrdbe krog te avstrijske postojanke še vedno v rokah Avstrijcev. Slednji so baje imeli koncentriranih v Tolminu 30,000 vojakov, katere se je baje razkropilo, deloma pa pognalo v beg. Avstrijci so imeli baje velike izgube.

Z zavzetjem Tolmina je storjen korak naprej, a važnost te postojanke se zelo nadcenjuje z italijanske strani. V šest tednov trajajoči vojni niso Italijani faktično še ničesar dosegli, niti na suhem, niti na morju.

Ženeva, Švica, 5. julija. — Ostri boji se vrše med italijanskimi in avstrijskimi četami na višini med Cornico in Dobrdo. Tozadevna poročila so dospela danes semkaj iz Inomosta. Avstrijci se uspešno branijo proti prodirajočim italijanskim četam stem, da vale nizdol cele plazove kamenja ter razstreljujejo skrite galerije v skalah.

Neki avstrijski aeroplan, ki je vozil pilota in opazovalca, je padel v neki prepad na obronkih Črnega vrha ter je bil razdejan. Trajalo je več ur, predno se je moglo dospeti do trupel avijatika in njegovega spremljevalca.

V oficijelnem poročilu, ki je bilo izdano danes zvečer v Rimu, se glasi:

— Eden naših vodljivih zrakoplovov je v pretekli noči obstreljeval ter resno poškodoval avstrijske vojaške pozicije v Trstu in okolici. Zračna križarka se je vrnila nepoškodovana.

V nekem drugem poročilu se glasi:

— Na tirolski, trentinski in karnski fronti se je nadaljevalo z akcijami artilerije, dočim so manjši oddelki infanterije prodirali naprej. Fort Hensel je bil večkrat zadet.

Podpiran od neprestanega ognja artilerije, je skušal sovražnik zavzeti v pretekli noči zakop na severnem obronku Val Grande, katerega so zavzele naše planinske čete dne 2. julija. Ta naskok ter druge, katere se je vprizorilo že preje, se je odbilo.

Sovražnik je včeraj obnovil posebno ostre protinaskoke proti številnim našim pozicijam, katere smo zavzeli na goriški fronti. Vse te naskoke, katere je podpirala artilerija, se je odbilo ter so imeli Avstrijci velike izgube. Ujeli smo 300 mož, zaplenili dva poljska topova in veliko vojnega materijala. Glasom izpovedi vojnih jetnikov so imeli Avstrijci v zadnjih dnevih velike izgube, posebno pa vsled našega artilerijskega ognja.

V oficijelnem poročilu avstrijskega ministrstva glede operacij na italijanski fronti se glasi:

— Na italijanski fronti se je včeraj z veliko silo obnovilo operacije na robu visoke ravnine pri Dobrdo. Na večer se je odbilo naskok dveh italijanskih divizij na sektor južno od Polazzo. Severno od te točke se istotako nadaljuje z boji.

— Na koroški in tirolski fronti so se vršili le artilerijski boji.

Italijanski kralj je kukal na Trst.

Rim, Italija, 5. julija. — V spremstvu ministrskega predsednika Salandre je splezal pretekli teden italijanski kralj na neki cerkveni stolp v bližini Tržiča ter s poželjenjem zrl na Trst, katerega je bilo razločno videti iz daljave.

Italijanski vojaki, ki so videli to, so bili strašno navdušeni ter sklenili, da napnejo vse sile, da zavzamejo Trst. (To je več kot naivnost! Če hočejo Italijani Trst, bodo morali malo boljše voditi vojno! Sicer bo pa steko še veliko vode v morje, predno bodo imeli Italijani Trst v rokah).

Podmorski čolni za zaveznike.

Iz Canade je odšlo v Anglijo deset podmorskih čolnov, katere se je izgotovilo v Združenih državah.

POŠILJATEV V KOSIH.

Podmorski čolni so ameriškega sestava ter opremljeni z novim signalnim aparatom.

Deset podmorskih čolnov je odšlo preteklo soboto iz Quebeca na poti proti Angliji. George B. David, neki tvorničar iz New Yorka, ki je bil pretekli teden v Quebecu, je izpovedal, da je videl odhajati deset podmorskih čolnov s spremstvu one pomožne križarke. Čolni so imeli angleško posadko, ki je nalašč prišla iz Anglije v Canado. Vožnja v Anglijo bo trajala nekako štirinajst dni.

Podmorski čolni so ameriškega sestava in posamezne kose se je izgotovilo v Združenih državah ter prevedlo v Canado, kjer se jih je v Montreal in Quebecu v ladjedelnicah sestavilo.

Novost na teh podmorskih čolnih tvori signalni aparat, ki omogočuje dajanje in sprejemanje signalov nad vodo in tudi pod vodo. Podmorski čolni so glasom poročil dolgi 150 črevljev ter imajo na krovu top.

To je prva pošiljatev te vrste, ki je odšla iz Canade v Anglijo ter se glasi, da je druga flotila podmorskih čolnov že skoro dovršena ter da bo odplula v teku par tednov proti Angliji.

Svet za iznajdbe.

London, Anglija, 5. julija. — Vlada je sprejela predlog angleških strokovnjakov, naj se ustanovi posebni "svet za iznajdbe", ki bi se mogel uspešno kosati z Nemci na polju iznajdb modernega morilnega orožja. V oficijelni objavi se imenuje lord Fisher-ja, prejšnjega prvega lorda admiralitete, predsednikom tega sveta.

Presenečena čolna.

Francosko brodovje je naletelo v Kanalu na dva nemška podmorska čolna. Eden se je baje potopil.

Pariz, Francija, 5. julija. — Francosko mornariško ministrstvo je danes oficijelno objavilo, da se je druga francoska eskadra lahkih križark srečala z dvema nemškima podmorskima čolnoma. Križarke so otvorile ogenj na podmorska čolna in domneva se, da se je eden teh čolnov potopil, ker je bil večkrat zadet, predno se mu je posrečilo potopiti. V uradnem poročilu se glasi:

— Ladije, ki pripadajo drugi eskadri lahkih francoskih križark, so zapazile včeraj v angleškem kanalu dva nemška podmorska čolna. Oba čolna sta se hitro potopila, a eden teh je bil večkrat zadet, predno se mu je posrečilo potopiti.

Podmorska čolna sta bila presenečena od francoskih ladij, ko sta ravno potopila angleško barko "Fiery Cross" ter obstreljevala angleški parnik "Anglo-Californian."

Francoska admiraliteta poroča istočasno, da se je potopil francoski parnik "Carthage", katerega je včeraj v bližini Cap Hellas torpediral neki nemški podmorski čoln.

Angleški zrakoplovci pristali na Holandskem.

London, Anglija, 5. julija. — Neko poročilo iz Rotterdama pravi, da sta bila v soboto dva angleška zrakoploveca prisiljena pristati pri Sas van Gent, na holandskem ozemlju. Oba avijatika se je interniralo.

J. P. Morgan predmet političnega atentata.

Neki Frank Holt, o katerem se domneva, da je Nemec, je strelja na finančnika v poletni hiši slednjega.

MOTIVI ATENTATA.

Atentat je baje izvršil, ker je Morgan pooblaščenec angleške vlade za dobavo municije.

V soboto popoldne se je bliskovito razširila po New Yorku vest, da je bil izvršen na J. P. Morgana, enega največjih ameriških finančnikov, v njegovem poletnem bivališču v Glen Cove, L. I. atentat, ki pa ni uspel. Morgan je bil sicer dvakrat ranjen, a ne nevarno ter bo v najkrajšem času okreval.

Njegov napadalec, neki Frank Holt, je baje izvršil atentat iz političnih nagibov. Pripeljal se je z avtomobilom pred hišo milijonarja ter zahteval, naj se ga spusti pred Morgana. Služabnik je zabranil uhod, nakar si je Holt z revolverjem v roki izsilil vstop Morgan je bil ravno pri zajutreku, ko se mu je Holt približal ter oddal nanj dva strela. Šele tedaj so ga presenečeni uslužbenci prijeli ter zvezali.

Glede identitete Franka Holta krožijo različne vesti. Nekateri pravijo, da je identičen z nekim Erich Muenter-jem, ki je bil preje profesor nemškega jezika na Harvard vseučilišču, ki pa je leta 1906, po smrti svoje žene, nenadno izginil. Holt je sedaj odločno zanikal, da se je nahajal v Harvard v času, ko je zapustil Muenter mesto.

Holt se nahaja sedaj v ječi v Glen Cove, L. I. ter je baje popolnoma onemogel. Vsled njegovega zdravstvenega stanja se je odgodilo nadaljno zaslišanje.

Odvetnik Keidy, zastopnik Holta, je izjavil, da bo navedel blaznost kot ugovor za svojega klijenta ter stavil predlog, naj se ga spravi v kako umobolnico ali azil. Zagovornik je odločno zanikal trditev, da je Holt identičen z Muenterjem, ker se je baje nahajal Holt v dotičnem času v Nemčiji.

Danes se je nadalje izvedelo, da bo dospel v jetnišnico policijski načelnik iz Cambridge, Mass. ter par vseučilišnikov, da ugotovijo osebnost jetnika.

Washington, D. C., 5. julija. — Policijski načelnik iz Washingtona, major Pullman, ki je imel pogovor s Holtom, je izjavil, da je jetnik pač "zabavljivec, da pa ni duševno bolan".

Višek predrznosti.

V glavnem stanu newoyrške policije je eksplodirala včeraj zvečer bomba. — Razburjenje.

Pri vhodu v policijski glavni stan, ravno tik detektivske pisarne, je eksplodirala včeraj zvečer bomba. Eksplozija je bila tako močna, da se je zid, ki meji na Center Street za četrt čevlja vpognil. Velika dva palca debela vrata je vzdignilo s tečajev in jih vrglo v hodnik.

Detektivi, ki so se začeli takoj baviti s slučajem, so dognali, da je bila bomba zavita v neki italijanski časopis. Atentator jo je najprej zažgal ,potem jo je pa položil v ženski ročni torbici pred vhod. Malo pred eksplozijo je videl neki stražnik dva možka in mlado žensko, ki so preplašeno gledali proti glavnemu stanu, potem so pa nenadoma pobegnili. Dosedaj so aretirali že štiri osebe, toda nobeni niso mogli dokazati krivde. Nekateri so mnenja, da je položil bombo človek, ki je bil v zvezi z jetniki in jih je hotel oprostiti. Eksplodirala je 20 čevljev vstran od prostora, kjer je zaprtih pet oseb. Ranjen ni nihče. Eksplozija se je pripetila ob devetih zvečer.

Ljudje v okolici so bili silno razburjeni in so zahtevali, da je policija celo noč stražila njihove hiše.

Položaj v Mehiki. Huerta protestira.

Jutri bo v Washingtonu konferenca Villovih pristašev. — O uspehu bodo obvestili tudi Carranzo.

DOKAZI.

Villove čete kontrolirajo celo severno polovico republike Mehike. Pomanjkljiva poročila.

Washington, D. C., 5. julija. — Jutri se bo vršila tukaj velika konferenca, pri kateri bo navzočih veliko Villovih pristašev. Pri tej priliki se bo razpravljalo, kako bi se dal napraviti red v Mehiki in kako stališče naj se zavzame, da bo enkrat konec neprestane anarhije.

O uspehu konference bodo obvestili vse uglednejše osebe v Mehiki, v prvi vrsti pa seveda generala Carranzo. Carranza bo potemtakem prisiljen povedati svoje mnenje in delati roko v roki z onimi, katerim so res pri srcu mir, red in napredek v Mehiki.

Carranza se z Villovimi zastopniki ne bo posvetoval, ker ima popolnoma svoje nazore in si ne pusti od nikogar diktirati. Slednjič se bo pa moral vseeno ukloniti, ker kontrolirajo Villove čete skoraj ves severni del republike Mehike in ker ima Villa veliko več upliva kakor pa on.

Iz glavnega mesta Mehike ni nobenih natančnejših poročil. Brzojavke naznanjajo, da vlada v glavnem mestu Mehike lakota in da prebivalstvo demonstrira po cestah.

Washington, D. C., 5. julija. — General Huerta je brzojavil predsedniku zveznega sodišča, da ni zadovoljen s postrežbo, in da se mora z njim boljše postopati. Ker se bode zvezno sodišče šele meseca oktobra sestalo, ne bo imela brzojavka nobenega uspeha.

El Paso, Tex., 5. julija. — Zvezni uradniki so našli včeraj v Newmanu, kjer so Huerto aretirali, revolver generala Orozca in več važnih dokumentov. Dokumenti jasno pričajo, da je Huerta koval v Združenih državah zaroto proti sedanjim poglavarjem v Mehiki.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Dobili smo brzojavno poročilo, da se denarne pošiljatve kakor tudi pisma ne morejo več izročati naslovniku v južnih Tirolah, na Goriškem in ob obali Primorja, to je za TRST, ISTRO in DALMACIJO ob obrežju. Za KRANJSKO, spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor prej.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga odtam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5....	.80	120....	19.20
10....	1.60	130....	20.80
15....	2.40	140....	22.40
20....	3.20	150....	24.00
25....	4.00	160....	25.60
30....	4.80	170....	27.20
35....	5.60	180....	28.80
40....	6.40	190....	30.40
45....	7.20	200....	32.00
50....	8.00	250....	40.00
55....	8.80	300....	48.00
60....	9.60	350 ...	56.00
65....	10.40	400....	64.00
70....	11.20	450 ...	72.00
75....	12.00	500....	80.00
80....	12.80	600	96.00
85....	13.60	700....	112.00
90 ...	14.40	800....	128.00
100 ...	16.00	900....	144.00
110	17.60	1000....	160.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President,

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York ... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.55
" " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Zlati križ.

—o—

Povsod je opaziti veliko veselje, ki je tudi povsem razumljivo, radi naravnost nevrjetne trgovske bilance strica Sama. To veselje pa ima svoj izvor v splošno razširjeni napaki, da se zre na narod kot na posameznika. Moža, kojega dohodek daleko presega njegove izdatke in ki je v stanu dati polovico svojega zaslužka na stran, se smatra za zelo srečnega in pametnega. Ali pa more biti narod tako srečen, če se nahaja v isti poziciji? Nikakor ne! Za to par razlogov.

V normalnih časih, ko prosto toče reka zunanje trgovine, je nemogoče za katerikoli narod, da bi prodal po svetu tako veliko več kot pa kupil zunaj. To pa so napravile Združene države v preteklem fiskalnem letu.

Narod kot tak ne more reči kot posameznik: "Tudi v bodoče bom le prodajal in ničesar kupil." To pa iz tega razloga, ker ravna vsak posameznik, ki tvori narod, neodvisno od naroda ter bo brez dvoma kupil zunaj, kadar bi postale doma stvari predrage.

Sedanja vojna pa je korenito izpremenila celoletni ekonomski položaj. Evropa je organizirana za vojno, ne pa za trgovino. Od nje ne moremo dosti kupovati, dočim smo ji prisiljeni prodati in to v večjem obsegu kot kedaj preje in za vedno naraščajoče cene živila, obleko, orožje, municijo in druge potrebščine.

Na ta način se je zgodilo, da je prišlo v preteklem fiskalnem letu kljub podmorskim čolnom in drugim zaprekam za 31 milijonov dolarjev več zlata v deželo kot se ga je eksportiralo. Raznim okoliščinam se je zahvaliti, da je bilo že pred vojno v deželi dosti zlata in sedaj plava dežela dobesedno v zlatu. Še več pa ga bo prišlo iz Rusije in Južne Afrike in po vsaki drugi poti, ki bo varna pred nemškimi podmorskimi čolni.

Ta velik kup zlata pa tvori veliko nevarnost. To zlato bo zmanjšalo vrednosti, zavedlo v predrzne špekulacije ter postavilo celo ekonomsko zgradbo na ničevo podlago, ki bi se mogla vzdržati le toliko časa, dokler bi trajala vojna.

Če bi mogli s tem zlatom pokupiti nazaj svoje vrednostne liste, ki krožijo v inozemstvu, bi bilo to dobro. Posestniki takih obligacij pa se nočejo ločiti od njih.

Nadaljni načrt bi se glasil, da se to zlato zopet posodi v inozemstvo. Ravno sedaj se nudi prilika za to, ko hoče najeti Anglija posojilo v znesku do 300 milijonov dolarjev.

Na ta ali oni način se bo treba iznebiti tega zlatega bremena. Drugače preti stricu Samu nevarnost, da se ga bo križalo na zlatem križu.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!

Dopisi.

Silver Springs, Wyo. — Iz naše naselbine ni bilo že dolgo nobenega dopisa, dovolite mi torej opisati v par vrsticah tukajšnje razmere. Z delom gre sreduje, vsekakor pa boljše, kakor drugod. Zaslužimo toliko, da imamo za potreben živež. Delamo v dveh skupinah podnevi in ponoči. Najmanjša plača za deseturno delo je $1.50, največja pa $2.50. Razumljivo je, da domačini več zaslužijo kakor pa tujci. Slovencev nas je tukaj malo, samo tri slovenske in dve hrvaški družini. Sem ne svetujem nikomur hoditi za delom, ker se težko dobi. Kdor ima delo, ga noče izpustiti iz rok. Veliko je to vredno, ker se prav dobro razumemo med seboj in pri vsaki priliki drug drugemu pomagamo. Pozdrav! — Štefan Luznar.

Mrtvi in živi.

—o—

Nekoliko spominov iz polpreteklosti; napisal Josip Stariha.

—o—

(Konec).

II.

Tam doli je bilo na jugu, v deželi, kjer cveto in zorijo prve češnje, kjer cveto in rumenijo med nizkimi brajdami prve marelice, prve hruške in breskve. Kjer se na prisojnih brdih dotika vinograd vinograda, a nad njimi ponižno, redko lesovje in še više sama skala ob skali, zroča tja čez široko kraško planoto do sinje Adrije. Tam doli v oni dolini, ki leži kakor velike nečke z zelenim in pisanim dnesom, in strmi tja proti zahodu, kakor bi hodila vedno za solncem, od jutra do večera. V lepi Vipavski dolini.

Izpod "farovža", izpod Plaza prikipi Vipava, vsa bela in zavita v prozorne pajčolane, lahka in živahna kakor mlado dekle, opravljeno v šumeče mehko krilo. Vsako jutro jo pozdravijo stari kostanji "Pod skalo", budeči se z rahlim šepetom iz spanja, vedno iznova se čudeči svežosti in gibčnosti svoje zveste tovarišice. Nadnjo, na trepečih zelenih mladikah prepevajo slavci... a tu se začenja proza vsakdanjega življenja, nad njo so pogrnjene mize in se toči pivo, se prigrizujejo solniki in maslene žemlje. To se pravi: so se prigrizovali beli kruhki, s sirovim maslom obloženi, pa pravijo, da sedaj ne več. Pravijo, da so se podrle peči, ki so pekle take reči, in da imajo pekarji več kuhinjskih šurkov nego bele moke...

Toda tistikrat je bilo še vse po starem, ko sem Te spoznal, Ivane! Pivo se je penilo v čašah, šumela je Vipava in so šumeli kostanji nad glavo, takale so se krogle po kegljišču, držal si v roki rumen, s soljo in kuminom potresen solnik in Tvoje oči so se smejale kakor ono poletno jutro samo. Naglo si pogoltnil konec skorje, ki si jo še imel v ustih, ko sem se Ti predstavil, ali bolje povedano, ko me je predstavil Tvoj rojak Francelj, moj stari, vedno veseli prijatelj.

"To je pa naš fant", je dejal Francelj potem, ko smo posedli. "Ponosni smo nanj!"

Ivan ga je narahlo udaril po roki:

"Saj je ta tudi naš in morda še bolj naš", je odgovoril, pokazavši s prstom proti meni.

"Oh, vsi smo naši!" se je zasmejal Francelj in poškilil po brhki natakarici. "Kaj ne, gospodična?"

"Kaj ste rekli?"

"Da sta tudi vi naši, prav zares, Lojzka!"

"Pri vas tam gori ste vsi samo naši", je zamrmrala natakarica in nesla pivo k sosednji mizi.

Precej dolgo smo posedali, mnogo smo si imeli povedati. Zdelo se mi je, da sva z Ivanom stara prijatelja izza mladih let, da sva se že davno poznala in da sva enakih nazorov. Samo usoda da naju je vrgla vsakega v svoj kot, iz katerega sva danes slučajno nenadoma prilezla. A bil si toliko mlajši od mene, Ivane, sama jutranja rosa, in jaz nvel večerni list! Pa vsaka Tvoja beseda je bila premišljena in vsaka Tvoja kretnja umerjena, vse je kazalo in pričalo o nečem lepem, ki je okoli Tebe in v Tebi samem.

Visoke je stalo solnce, zapletalo svoje zlato po Stari gori in po nje trtah, po brajdah pod Gradiščem, po vsej širni dolini. Na desni Slap in Erzelj in še bolj na desni Sv. Pavel, a naravnost pred nami zvonik Tvoje domače cerkve, Ivan. Pod zelenim hribom, na koncu travnikov in med pisanim poljem. Tvoja Podraga, Ivan!

Na Izercah sva se ločila.

"Z Bogom, na svidenje še kedaj!"

"Z Bogom!..."

Zaneslo me je nekam, daleč proč iz teh krajev. Minul je marsikateri dan, marsikateri teden, mesec, minulo je par let. Dolga leta, skrbi polna leta, a lepa leta, nepozabna...

Naenkrat je zazvenelo železo po vseh daljnih krajih, po vseh deželah, po vseh logih in gajih. Velika železna ptica je zaplula po zraku, s krvavimi očmi, s škripajočimi perutnicami, noč in dan krvave kaplje iz njenih oči, sunek za sunkom njenega repa, omamljiv in grozen. In kremplji so zrasli do tal, trgali, mesarili...

Pluli so roji od vseh strani, kakor reke so se iztekali v mesto. Pisano in živo je postajalo, danes tukaj, jutri tam. Odhajali so prvi, mladi in žilavi, prekipevajočih moči, starejši in izmozgani, z družinskimi skrbmi obloženi, vpognjeni kakor bi nosili težke kamene na svojih ramah. In kalnih oči in kalnih misli...

Priplul je tudi val v tisto sobo pri Trabesingerju. Odnesel je drugega za drugim, ki so se shajali tam, zanesel Bog ve kam. Bog ve v katero smer. Izpraznila se je, zastonj so iskale oči njih, ki jih ni bilo več.

A ko sem nekega pozno poletnega večera zašel zopet tja in pogledal po sobi, tedaj se mi je hipoma zazdelo, da je priplul košček domovine, daljnje in nepozabne, v to tuje mesto. Zabliščala se je pred menoj v vsej svoji krasoti lepa oddaljena dolina, zasvetlikal se gozd, skrivajoč se pod zelenim širokim trsnim listom, zardela breskev v viseči rebri kakor lice lepega dekleta. Razveselilo se je moje srce...

Izza mize pa je vstal Ivan — v uniformi, takšen kot je stal prvič, ko sta se križala najina pota. Ni se postaral, vedro je bilo njegovo lice in čisto njegovo oko. Samo nekoliko zamišljen se mi je zdel ves večer. Pristopil je k meni:

"O, Jože... Pepe!..."

"Torej tudi ti, Ivan?"

"Kakor vidiš..."

Hitro je minul večer ob pogrevanju raznih spominov. Od sedaj sva bila večkrat skupaj, kadar je nanesla prilika in dopuščal čas. Največkrat pa je bil redkobeseden, beseda ni prav hotela iz njegovih ust. Ko se je pa razvnel, tedaj si ga lahko poslušal in si spoznal vso njegovo nevsakdanjo, rahločutno, globoko dušo. Ob posebno slovesnih trenutkih je govoril o svojih načrtih v bodočnosti. "Pa seveda, če bomo še živi... če pojde to tako-le mimo nas", je dostavil navadno vsakokrat in umolknil ter se obrnil proti omizju, da je poslušal, kaj se menijo oni, ki so bili venakih okoliščinah kakor on. In bilo jih je mnogo in menjavali so se vsak dan...

"Pusti... kaj boš plačeval ti... dovoli", je dejal čestokrat, ko je bilo treba plačati račun. "Družino imaš... časi so slabi... jaz pa sem sam..."

In plačal je za oba.

In to čestokrat...

Tudi zunaj sem ga srečaval, na ulici. Navadno je hodil hitro, drobeč korake, da sem ga vselej že spoznal oddaleč. In sem ga počakal, da sva šla za hipec skupaj.

"Ti... v torek pojdem domov..."

"Za več časa? Si dobil dopust?"

"Za oseminštirideset ur... Mali Šmaren je... saj veš... v Log pojdem."

In zopet spomini, sami lepi spomini na mlade dni... ko smo bili še cerkveni strežniki... Ko smo hodili z očetom, materjo po stranskih bližinah mimo polnih trsov, mimo breskev in smokev, proti cerkvi, od katere je bučal veliki zvon tako slovesno in se je njegov glas razlegal po vsej daljnji dolini...

"Da bi mogel s teboj...!"

"Pojdi!"

"Ni časa, dragi moj... spomni se name, ko prideta skupaj s Franceljnom."

Zamislil se je in začel hoditi počasneje.

"Bom!" je dejal čez nekoliko časa. "Kogar srečam, ga pozdravim..."

"Lep dan bode..."

"Morda zadnji tamkaj zame..."

"Ne bodi no, Ivan... morda te še nikamor ne pošljejo... in ostaneš tukaj."

"Naj bo kakor hoče... po slovo pojdem..."

Ko se je vrnil, je bil še bolj redkobeseden. Ne vem, kaj ga je tlačilo... nekaj se mu je moralo pripetiti tam doli... srce je bilo težko... misli svinčene...

In res je prišel čas odhoda... v pozni jeseni...

Odšel je kakor jih je odšlo tisoč in tisoč drugih, tovariši so se poslovili od njega kot od prijatelja... pri čaši vina... voščili mu, da se še kdaj vrne...

Toda ni se vrnil... Med prvimi je bil, ki ga je zadela krogla... skozi sence mu je šla... eno izmed najboljših življenj je bilo strte, eno izmed onih, ki jih narod najbolj potrebuje...

Torej drugi od tiste mize... Koliko jih še bo?...

Dostikrat se spominjam nate... čez dan pri delu... a najčešče tako-le proti večeru, ko zahaja zlato solnce za daljnje gore... ko zrem za njim v sanjah in žalostnih mislih. Ali jih pojde še mnogo za Teboj... izmed nas, našega ubogega slovenskega naroda, ki ga je itak že tako malo... peščica... ali se jih še mnogo ne vrne nikdar več, kakor se nisi vrnil Ti, rojak moj — Ivan Žgur?...

Pravičnost Avstrije.

—o—

Nagrada Hrvatom za njih hrabro bojevanje.

—o—

"Novosti" poročajo z dne 3. junija z Reke:

Te dni so se vršili v Sušaku pri Reki nabori 18- in 43- do 50letnih. Ob tej priliki so prišli iz Crkvenice naborniki na Reko. Imeli so s seboj hrvatsko zastavo. Na korzu jih je pričakoval oddelek reških stražnikov, ki so, ko so dobili ozačenja, z golimi sabljami napadli nabornike ter jim odvzeli hrvatsko zastavo. Ljudstvo pa se je zavzelo za nabornike in je pred magistratom burno zahtevalo, da se nabornikom izroči hrvatska zastava. To se je tudi po enoinpolurnem pogajanju zgodilo. Ko so naborniki zopet imeli svojo zastavo, prepevajoč narodne pesmi, podali na Sušak. — Reški magistrat je baje bil izdal odredbo, s katero se prepoveduje v mestu nošenje hrvatskih zastav in trakov, petje narodnih hrvatskih pesmi in uporabljanje godb. Pripomniti se še mora, da je bil izdan manifest cesarja in kralja ob izbruhu vojne z Italijo samo v italijanskem in madžarskem jeziku, čeprav je, kakor znano, pretežna večina reškega prebivalstva hrvatska. Šele 29. maja je izšel ta manifest na Reki tudi v hrvatskem jeziku.

K temu pripominja zagrebška oficijozna "Hrvatska korespondenca": O dogodku na Reki se je poročalo tudi banu baronu Skerlecu, ki se je živahno zanimal za ta dogodek. Konstatiralo se je, da se je ta obžalovanja vreden dogodek s hrvatsko zastavo res zgodil. Banu pa se je obenem tudi poročalo, da so oblasti na Reki odredile potrebne poizvedbe in da se bodo izdale primerne nove odredbe.

"Obzor" poroča, da je reški magistrat izdal odredbo, da se morajo oni naborniki, ki se podajo v Sušak, zadržati na reških ulicah tiho, ne smejo niti v skupinah po glavnih reških ulicah, ne peti ali klicati ter morajo hoditi le po stranskih ulicah. Kdor se poda v pristanišče, mora hoditi ob obali. Ali bo ostalo pri tej naredbi ali ne, se mora skoraj pokazati.

IZ AVSTRIJE.

—o—

Zakaj ne kroži več drobiža.

Zadnji čas je finančno ministrstvo iz nekaterih krajev, zlasti iz južnih dežel, zopet obveščalo, da se opazuje pomanjkanje drobiža v navadnem prometu. Vzrok tem neljubim pojavom, čeprav so se pokazali le tupatam, je v bistvu enak, kakor ga je imel naval na drobiž ob pričetku vojnih dogodkov. Krivo je zlasti to, da del prebivalstva na popolnoma nespameten način drobiž nabira in kupiči. Kajti drobiž se je od pričetka vojnih dogodkov znatno pomnožil, da bi mogel resnični potrebi zadoščati. Od konca julija lanskega leta se je dalo avstro-ogrskemu prometu z izdajo drobnega kovanega denarja kronske veljave, srebrnih goldinarjev in dvokronskih bankovcev okrog 400 milijonov kron na razpolago, in sicer okoli okoli 107 milijonov kron v srebrnih goldinarjih in 120 milijonov kron v drobnih kovanih novcih, tako da se je obtek denarnih sredstev, ki je v rednih razmerah popolnoma zadostoval, pomnožil za približno 8 kron pri osebi. Vrhu tega se drobiž še vedno množi z novim kovanjem 10-vinarskih kosov. Če se bo prebivalstvo primerno ravnalo, torej ne morejo nastati težkoče. V korist skupnosti in posameznikov pa je, če ljudje opuste nadaljno kupičenje gotovine ter spravijo ter spravijo tezavrirani denar zopet v promet. Kupičenje drobiža nima prav nobenega pomena in se nikakor ne ujema s sicer povsod izkazano požrtvovalnostjo in uvidnostjo prebivalstva.

Kruh za rudarje.

Ministrstvo za notranje stvari je podzemeljskim delavcem v premogokopih, in sicer samo njim, ne pa tudi njihovim rodbinam dovolilo do nadaljnjega zvišanja dnevne količine moke oziroma kruha za 50%, torej na 300 gramov moke oziroma 420 gramov kruha. Pri tej priliki je treba vnovič z vsem povdarkom opozoriti, da se je morala relativno majhna racija določiti radi pomanjkanja zalog in da bi prebivalstvo samo najbridkejše občutilo, ako bodo vsled prevelike porabe v sedanjem času, v naslednjih mesecih zaloge popolnoma nezadostne in se bodo morali ljudje vsled tega zadovoljiti z najpičlejšimi racijami moke in kruha.

Dvojne dopisnice za vojne ujetnike.

Avstrijski Rdeči križ je izdal posebne dvojne dopisnice za dopisovanje z vojnimi ujetniki, da se tako olajša istim odgovarjanje. Dopisnica stane 3 vin. komad.

Moč, volja in bogastvo je zdravje.

BOLEZNI:

Ali bolehate na kaki tej bolezni: Želodične, jetrne, ledične, pljučne, revmatične, kronične, mehurne, spolne in tajne, zgubo moške moči, slabokrvnost, pešanje, kašelj, trudne roke, teške noge, bolež križ, zabasanost, zguba apetita.

Za vse te bolezni imamo dobra zdravila

BOGAT JE ISTI,

ki je zdrav in krepak. Bolehni ljudje so pa žalostni, brez volje in moči. Zato pa mi vse bolne in slabotne opozarjamo na naša imenitna zdravila, ki nudijo bolnim zdravje in zadovoljstvo. Naša importirana evropska zdravila nudijo hitro in zanesljivo pomoč. To nam povejo vsi isti, ki smo jih mi trajno ozdraveli, ko nikjer drugje niso našli pomoči. Sedaj pa so zdravi in veseli. Zato ta zdravila vsem toplo priporočamo, ker le po teh je nujna pomoč in trajno ozdravljenje zagotovljeno. Ako pa bi radi kaj natančnega zvedeli o vaši bolezni, potem pišite na nas, da vam isto razložimo in povemo kaj je vam storiti, da pridete hitro in poceni zopet k zdravju. To vas nič ne stane. Pišite popolno zaupno, vsa pisma se drže v strogi tajnosti. Obrnite se do nas v vseh slučajih, posebno ako imate spolne nerednosti in bolezni. Mi vam hočemo pomagati. Vsa pisma naslovite

Dom. Lekarna Box 819, Milwaukee, Wis.

ZDRAVILA.

Mi zdravimo vse navedene bolezni, posebno fina zdravila imamo za vse bolezni revmatizma, kronične želodčne bolezni; z našimi zdravili se hitro in uspešno pozdrave spolne bolezni in pridobi zopet nazaj zgubljena moška spolna moč.

Zdravila pošiljamo po celi Ameriki in Canadi.

Velika zaloga vina in žganja.

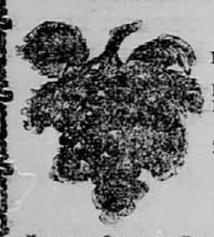

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po ..... 70c. gallon
črno vino po ..... 50c. "
Drožnik 4 gallone za $11.00
Brinjevec 12 steklenic za $12.00
" 4 gallone (sodček) za $16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

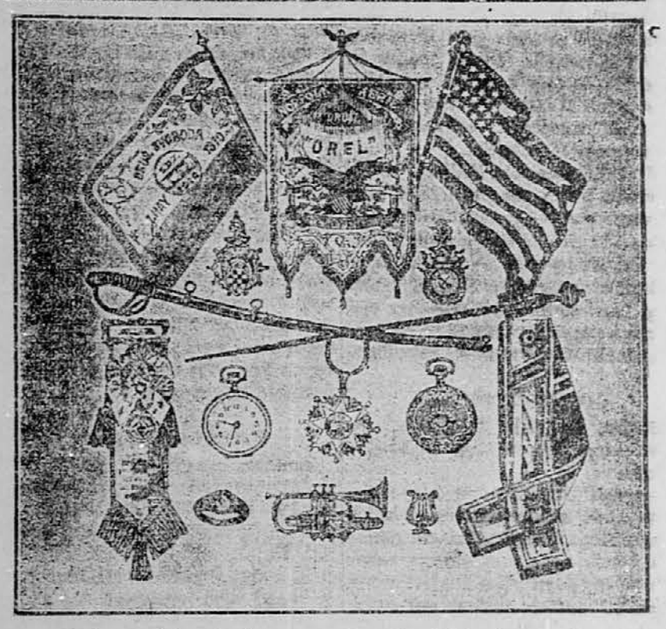

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene zaceno vprašate. Upravarje Vas stane le 2c. pa si bodete pribranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328

SLOVENKA! Ali si že čitala knjigo: **K žipot amer. Slovenkam** ali: Kaj mora vedeti vsaka odrasla Slovenka. Se danes jo naroči. Odprla Ti bo v marsičem oči. Cena 6 centov, dva izvoda $1.00. Naroča se pri: **Poučna Biblioteka, Box 808 Milwaukee, Wis.**

Farme

v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte preje, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku pričeti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastonj, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:

The James W. Good Company
Dep. 54 Ashland, Wis.

PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI

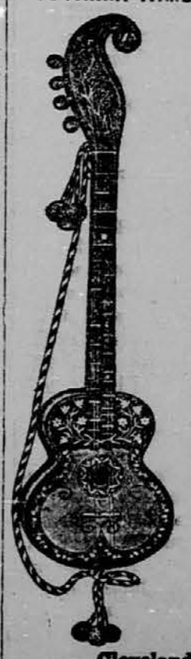

priporoča se vsem Slovenskim tamburaškim zborom, kakor tudi posameznikom, ki ljubijo tambure. V tej tovarni se izdelujejo tambure po najnovejšem sistemu in najpopolnejših umetniških načrtih.

Okrašene so z biseri in vsakovrstnimi rožami.

Velika zaloga vsakovrstnih godal in najboljših gramofonov ter finih slovenskih plošč i. t. d.

Veliki ilustrovani cenik s slikami pošljem vsakemu zastonj.

Ivan Benčić
4054 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Preberite to natančno!

Razlika med obrestmi in dobičkom.

Veliko ljudi je med nami, kateri imajo denar in kateri hočejo napraviti še več denarja. Ako ste med temi, tedaj vpoštevajte sledeče:

DOBIČEK, to je, kjer se zamore v resnici velik denar napraviti; denar naložen v bankah ne bode nikogar pripeljal k bogastvu. Spoznati razliko med **OBRESTMI** in **DOBIČKOM**, je prva pot k bogastvu, in je velikanskega pomena, posebno za one, ki nimajo toliko denarja na razpolago.

OBRESTI in **DIVIDEND** je takorekoč majhna priklada denarja, katerega vložite v banko. Stem se ne zamore nič naprej priti.

DOBIČEK to je veliko več. Dobiček napravi ljudi bogate, jim daje vse, kar si požele.

3% ali 4% obresti, katere dobite na Vaše hranilne vloge v banki, ni **DOBIČEK**; to je samo uboga priklada.

4% ali 6% obresti, katere dobite ako vložite Vaš denar v različne bonde ali v Building Loan Association, to ni **DOBIČEK**. To je samo priklada denarja, kojega vlagate na te bonde.

Nobena oseba resnih misli ne zamore priti naprej od **DENARJA TO JE PRIKLADE**, katero dobivate od bank; pač pa zamorete priti k denarju, ako ga tako naložite, da prinaša **DOBIČEK** in **OBRESTI**, in to je edina pot k boljšim in premožnejšim razmeram.

Vi bodete gotovo vedeli, da, ako hočete napraviti **DOBIČEK**, tedaj morate položiti denar v obliki investmenta, čegar cena **ZAMORE** in **MORA** višje priti; Vi morate kupiti Stocke po nizki ceni in **PREJ**, kakor njh cena poskoči. Tu napravite denar na dvojni način.

1. Boljše obresti kakor v banki.
2. Dobite razliko, **DOBIČEK** na Stocku, to je, kadar se cena povzdvigne in če ga hočete zopet prodati ali nam nazaj ali pa komu drugemu.

Denar naložen v **BANKI** Vam donaša samo ubogih 3% ali 4% obresti. **ISTI DENAR**, naložen v dobrih **RAILROAD** ali **INDUSTRIJSKIH** Stockih, Vam donaša od 6% do 12% obresti. Vi lahko kupite Stock ali za **CASH** ali pa na **LAHKE MESEČNE OBROKE**. Cena teh Stockov je sedaj še jako nizka, in vsi, kateri sedaj kupijo, bodo gotovo napravili velik denar.

Ako imate denar in hočete napraviti še več, tedaj nam pišite v slovenskem ali angleškem jeziku po knjižico, katero Vam pošljemo brezplačno. Ta knjižica Vam bode natančno razložila, kako kupiti **DOBRE STOCKE** po nizki ceni, za Cash, ali pa na lahka mesečna plačila.

Pišite za knjižico G 3.

JOHN L. MOORE & CO.

INVESTMENT DEALERS

242 Fourth Avenue, Pittsburgh, Pa.

Iz pisem sanitetnega podčastnika.

Vse, kar človek doživi in vidi, se težko popiše, laglje se razloži ustno. Ker sem nazadnje spadal k c. in kr. zdravstvenemu oddelku štv. 9. v Trstu ,sem se ob mobilizaciji tudi tja javil. Prve dni smo bili razvrščeni v tri vojne bolnišnice in v štiri nadomestne oddelke. Jaz sem bil računski podčastnik. V Trstu smo ostali cel mesec, a dne 25. avgusta smo dobili brzojavno povelje, da moramo v Gradec. Mimo Ljubljane smo se vozili 26. avgusta ob 3. uri zjutraj. Tu je vlak stal eno uro. Na kolodvor se je prišla poslovit moja soproga, s katero sem se mogel najpotrebnejše stvari še dogovoriti. Točno ob 4. uri zjutraj, dne 26. avgusta smo se od Ljubljane poslovili. Nisem mislil, da za tako dolgo!

Koder smo se vozili, bodisi po dnevu, bodisi ponoči, povsodi so nas na kolodvorih pozdravljali in obdarovali. V Gradec smo prišli ob 4. popoldne. Tam smo dobili povelje, da prenočimo v pehotni vojašnici. Dobili smo tu kosilo in večerjo obenem. Spali smo v vojašnici pod streho na slamnicah. Drugi dan smo se vsi ovenčani s cvetlicami ob največjem navdušenju in glušečem kriku odpeljali iz Gradca proti Galiciji. Vozečim se po Štajerskem, se nam je dosti bolje godilo, nego pozneje na Ogrskem. Na vsakem kolodvoru so nas čakale gospe in gospodične, ki so nas bogato obdarovale z različnimi stvarmi in nas prosile, da naj jim sempatja pišemo kako vojno dopisnico. Imel sem kakih 35 takih naslovov, a sem jih pri nekem alarmu izgubil. Peljali smo se mimo Fehringa na ogrsko ravnino, skozi Subotico (Steinamanger) v Raab, kjer smo imeli imenitno kosilo in smo dobili mnogo daril. Večerjali smo v Komornu "guljaš". Pri večerji nam je ciganska godba svirala "Donavske znane pesmi", mi smo pa zapeli: "Kje dom je moj" in "En starček je živel." Dne 28. avgusta ob pol 1. ponoči smo se peljali skozi Budimpešto proti Debrecinu in Nugfarju, od koder smo naslednji dan ob 6. uri zvečer po zanimivi vožnji v ovinkih prekoračili ogrsko-gališko mejo dospevši v Sianki, prvo gališko postajo, kjer smo dobili čaj za kosilo in večerjo obenem. Dne 30. avgusta smo se peljali dalje skozi Drohobice, kjer so velikanske petrolejske čistilnice, in smo ob pol 4. popoldan dospeli v Stry. Tu smo izvedeli, da so se naši umaknili in da se postaje do Strya dalje že izpraznujejo. Tu smo prvikrat slišali od daleč gromenje topov in prav kmalu smo spoznali, kdaj da streljajo naši, kdaj pa Rusi. Naše baterije imajo po štiri topove in topovi streljajo — pri normalnem streljanju — bolj počasi drug za drugim dvakrat, ruske baterije pa imajo po šest topov in streljajo hitro zaporedoma.

V Stryu smo ostali, kar na kolodvoru v železniških vozovih, v katerih smo se prijeljali iz Gradca. Tu so nam nudili pretresljivi prizori. Množice beguncev z družinami; vsak je nesel, kar je v naglici pobral doma; vse je drvelo k pripravljenim vlakom, ki so imeli odriniti proti Ogrskemu. Ljudje so lezli v vozove skozi okna in vrata, klicali, iskali in suvali se, da ni moči tega popisati. Videl sem tu prve ruske ujetnike, med njimi dva zrakoplovna častnika, ki so ju naši izstrelili iz zrakoplova. Proti večeru je dospel sem cel vlak ruskih ujetnikov. Za temi so pa prihajali tudi že ranjenci. V železniškem skladišču je bila prirejena bolniška postaja, kjer se, ako treba, ranjenci preobvežejo in pokrepčajo, potem pa odpravijo dalje po železnici, ako so zmožni za prevoz. Dne 31. avgusta sem naletel tu na uradnika banke 'Slavije' Stamcarja, ki je prišel na kolodvor pogledat po znancih. Koščck granate ga je zadel na oko, vsled česar se je zdravil v bolnici. Revež je bil hudo žejen, zato sva šla na pivo. Med tem so pa prihajale nove čete in odhajale v boj.

O polnoči istega dne smo se odpeljali mimo Sambora v Rudki, kamor smo dospeli drugi dan ob pol desetih dopoldne. Tu smo čakali nadaljnih ukazov in opazovali prizore, zanimive in pretresljive. Od Lvova sem je prihajal voz za vozom, videti je bilo, da se naše čete umikajo, a v prepolnem redu, zakaj vse vozove in prtljago so spravili pravočasno v zavetje. Bili smo uprav okoli cerkve zbrani pri kosilu, ko pripeljejo ne daleč mimo nas 13 civilnih oseb. Kaj bode, smo si takoj mislili. Kakih 100 korakov od nas so ujetniki pustili svoje raztrgane klobuke na tleh, nato so jih razvrstili po neki strmi njivi in poveljnik straže jih je še enkrat vprašal, kdo da je streljal. Ker ni hotel nihče povedati, so vseh 13 ustrelili. Kmalu nato začujemo nad seboj ropotanje zrakoplova. Trobentači so takoj zatrobili "alarm" in pričelo se je na zrakoplov streljati, ker je bil to ruski zrakoplov. Ležišče so nam ta večer pripravili v šoli. Nismo se pa še dodobra vlegli k počitku, ko zapazimo na raznih višinah na okrog male kresove. Kaj pa zopet to? Le prehitro smo izvedeli, da so izdajalci dajali s temi kresovi sovražniku znamenja, kje da se nahajajo avstrijski vojaki. Ne dolgo za tem začne sredi našega taborišča goreti lesena hiša, zopet znamenje Rusom, kje da je največ vojaštva in vojaških zalog. Naše vojaštvo je bilo takoj vse na nogah, pehota je šla v vojno črto, da brani taborišče pred kozaki, katerih je bilo javljeno 1000, a se vendar niso upali blizu. Med tem so orožniki že pripeljali nekaj kmetov, ki so dajali sovražniku znamenja z ognjem. Tudi lopova, ki je zažgal hišo, so takoj prijeli. Naslednji dan so bili vsi ustreljeni. Ker pri teh razmerah pod streho ni bilo varno stati, smo šli nazaj k cerkvi in smo tam pospali na golih, mokrih tleh. Za vzglavje pa so nam bili grobovi! Noč je bila tako hudna da vsled mraza nismo mogli mnogo spati. Tiščali smo se drug drugega, da smo se vsaj nekoliko greli. Častnikom in zdravnikom se ni godilo nič bolje, vse dobro in zlo so delili z nami.

Ob 5. zjutraj smo dobili kavo iz konserv in nato smo šli z rekviriranimi šestimi vozmi proti Sadowi-Wiszniji. "Hvala Bogu", smo rekli, "samo da smo rešeni tega peklenskega "Rudkija".

Ob tričetrt na 3. smo dospeli v lepo metece Sadowa-Wisznia, ki šteje kakih 4600 prebivalcev in je od Lvova oddaljeno 52, od Przemysla pa 40 km. Nastanili smo se v šoli, a ob 11. ponoči nas zopet vzbudi "alarm". Prišlo je povelje, da moramo biti pripravljeni za odhod, ako ne takoj, pa zjutraj zgodaj. Vso noč ni bilo miru. Vsenomer so drdrali vozovi proti Mosciski in Przemyslu.

Ob pol. 5. zjutraj dne 3. septembra smo odšli proti Mosciski, kamor smo dospeli ob pol 12. dopoldne. Tu smo prenočili v neki zapuščeni hiši na slami. Ker smo bili silno utrujeni, smo dobro spali, a že ob 2. zjutraj smo se morali odpraviti zopet proti Sadowi, kamor pa nismo prišli, marveč smo morali sredi poti ostati na nekem travniku tik vási Slamianka. Ker so razsajale med prebivalstvom nalezljive bolezni, nismo smeli v vas; tudi ni bilo mogoče ničesar kupiti. Šele ob 6. zvečer smo dobili borno kosilo in se vlegli k počitku na rosno travo.

Dne 5. septembra so nas razdelili na več oddelkov, vsak oddelek pa je dobil predpisano število galiških voz, voznikov in konjičkov. Nato smo šli takoj v Sadowo nakladat sanitetne potrebščine. Na kolodvoru so že stali železniški vozovi naloženi do vrha s potrebščinami in pripravami za nas. Hitro smo vsak svoje stvari naložili in krenili nazaj proti Slamianki. Dasi so bili vsi vozovi preobloženi, so konjički vendar prav brzo vozili. Človek ne bi mislil, da te živalice toliko peljejo. Sčasom smo izprevideli, da bi z našimi velikimi konji tu ne vozili dolgo. Vozniki so preprosti, slabe hrane vajeni, potrpežljivi in tihi ljudje, pijejo pa radi "vodko". Svet je tam zelo rodoviten, a slabo obdelan. Videti je, da je kmet len in zanikern. V hišah ni nikake snage, mesto lesenega tlaka je ilovica ali shojena prst. Na levo od veže je navadno soba, v kateri se kuha in spi. Ljudje spe ali kar na tleh ali za pečjo, ali pa po dva in trije v eni postelji. Dvoje postelj je malokje videti. Na desno iz veže je hlev, a zajci in kokoši se klatijo tudi v prostoru za ljudi. Ljudstvo je bilo večinoma z nami neprijazno in nam je le nerado prodajalo, česar smo potrebovali.

Trgovino imajo v rokah poljski Židje. Ti so vam pravi tiči! Ti razumejo kupčevati! Cene blaga imajo vsi enake. Ako kdo nima blaga, mu ga drug posodi, ali pa pošlje kupca k sosedu. Delajo velike dobičke, ker drug drugemu ne kvarijo cen. Po zunanjosti jih je lasko spoznati. Ob straneh imajo dolge, zvite lase. Moški nosijo polleti in po zimi dolge črne suknje. Vsak Žid zna nemško in poljsko. Male, zaduhle, trgovine, katerim pravijo "Handel", so druga tik druge. Katoliška trgovina se imenuje "sklep". Med kmeti in rokodelci ni najti židov. Ti imajo le gostilne, pekarije in trgovine. Kapital je v židovskih rokah in v rokah graščakov, ljudstvo je pa revno in zanemarjeno.

Ob sobotah pa so židovske trgovine zaprte. Že na predvečer se trgovine zgodaj zapro, v soboto se pa žid ne pritakne nobenega dela. Ako nujno česa rabiš, ti dovoli, da greš skozi stranska vrata v prodajano ali v stanovanje in da si sam blago vzameš mogoče, da ti ga sam da, ali denarja ne vzame v roko. Moraš mu ga položiti na mizo in, ako je denarja več nego treba, si moraš sam iz skledice vzeti prebitek. Ako rabiš račun, ti ga ne spiše, še ne podpiše ga ne, tako strogo se drže svojih verskih predpisov. V jutro gre vsak moški v sinagogo tempelj) molit ali pa moli doma, ogrnivši se v dolgo ruto (nekak šal). Na glavo si dene neke jermene, na katerih je pritrjena štirioglata škatljica, v kateri je 10 božjih zapovedi.

Loža.

Italijanska loža je vedno gojila šteno prijateljstvo s francoskim velikim orientom. Vez sega nazaj do francoske revolucije in je odslej naprej postajala vedno močnejša.

Na dan 20. sentembra 1870. je general Cadorna, oče sedanjega načelnika generalnega štaba, pri Porta Pia udrl v Rim in ga v imenu Italije vzel papežu. Ta dan Italijani vsako leto slovesno zborujejo in to priliko navadno porabijo vse nacionalistične organizacije, da se pokrepijo v svojih načrtih. Ta dan navadno zborujejo tudi italijanske prostozidarske lože. Katoliška milanska "Italia" je že 26. septembra 1914 mogla prinesti okrožnico, ki jo je veliki mojster vodilne milanske lože poslal vsem italijanskim ložam po svetu.

Okrožnica se glasi:

Ob krvavi povodnji, v kateri plava Evropa in v boju dveh nasprotnih si kultur in pri spominu na nek drugi triumf človeškega duha nad mračnjaštvom in koncem papeževega posvetnega gospodstva, vstaja v srcih vseh želja, da bi ta kri ne bila prelita zastonj, ampak da pride doba, prosta prestolov in oltarjev in splošnega bratstva med narodi.

Za te težke čase niso primerne ne veselice ne govori in četudi srce bolj vneto bije, vendar naj jezik molči. Bratje so tedaj za 23. septembra ob pol 10. uri vabljeni v združene lože v Le temple, da spoštljivo poslušajo navodila, ki jih bo mojster stola dal naši družbi.

Prišel je čas naše žetve; ko je pognalo seme, vsejano v dobro zorano zemljo in pognojeno v duhu disciplinarnega čuta skupnosti, bodi vsak brat močan v molčeči žrtvi svojega osebnega prepričanja. Od danes zanaprej naj ne bo bo nobenega zidarja več, ampak samo zidarska stavba.

Preko Argentinije — tam je precej italijanskih lož — je "Italia" kasneje dobila tudi navodila, ki jih je veliki mojster ta večer dajal bratom. Naročil jim je to-le:

"V sedanjih razmerah je dolžnost vsakega prostozidarja, da se na vse mogoče načine trudi vplivati na javno mnenje v Francozom in Angležem prijaznem smislu. Posebno računamo na brate, ki imajo zvezo s časopisjem. Nadalje pa moramo biti nekoliko previdni, ko se gre za gibanje, da spravimo Italijo iz njene nevtralnosti in biti v tem smislu pripravljeni kakor hitro se bo gibanje poostrilo. Seveda bo Italija opustila nevtralnost v korist trojnega sporazuma.

Bratje treh pik in s kladivom so ubogali svojega mojstra in končno pripravili Italijo v vojno proti Avstriji.

Kaj je ukazala rimska loža? — Njen veliki mojster piše:

V svetovni vojski je dolžnost vsakega brata, da dela za to, da gre Italija v imenu človeštva in svobode na strani Francoske in Angleške v boj proti osrednjima velesilama. Vsem bratom priporočamo, da to propagirajo z vsemi sredstvi in to se posebno naroča onim, ki imajo zveze z časopisjem. Naj se slavi francoska in angleška kultura, blati nemško barbarstvo, o Rusiji pa raje molči.... Nikdar pa ne smemo pozabiti, da je vojska samo sredstvo za namen, da vržemo naprave in družabne uredbe, posebno kar se tiče monarhije.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Največja sreča.

—o—

D. Feigel.

—o—

Hodil je po sobi, lovil in iskal misli, kakor da bi se bilo vse zarotilo proti njemu — misli, pametne misli le ni mogel dobiti.

Ta njegov brezuspešni lov za mislimi se je slednjič izpremenil v jezo.

— Kaj vraga, nam daje naš profesor tako neumne domače naloge! Popolnoma je pozabil, da uči petošolce. Kaj nas pa briga, da je učenjak, da zbira narodno blago, naj hodi sam iskat narodne pripovedke med kmete. Zares, komodno stališče! Njegovi učenci naj spišemo kako pripovedko, ki smo jo slišali doma! Da pa ima lahko kdo ta ko smolo, da ni poznal svoje zgovorne babice, da mu ni krajšala kaka stara dekla detinskih ur s pripovedkami o zmajih, ukletih gradovih, na kaj takega niti mislil ni naš dični profesor. Kaj hočemo, nalogo moramo jutri oddati, tu ne pomaga ne molitev, ne kletev. Dobro, napravim pa sam kako pripovedko, pristavim, da se mjo slišal od svoje babice in zbirka našega učenega profesorja se pomnoži za eno narodno pripovedko, ha, ha — in slednjič bo mogoče še kje natisnjena. V obratnem slučaju, ako bo pripovedka slaba, zvalim vso krivdo in če mogoče tudi svoj slabi red na babico in moja vest bo čista. — Sedaj pa na delo!

Njegov obraz se je razjasnil in v duhu je že bral svoj lastni proizvod v kaki knjigi, žalibog, da ta proizved ne bo nosil njegovega imena. Nič ne de, že zadoščenje, da je stvar tiskana, velja nekaj in odtehta vso prejšnjo njegovo jezo na profesorja.

Toda sedaj še snov . . . vraga, da mora imeti vsaka pripovedka kako snov. Eh kaj, čim večje so težave, tem slajši občutki obhajajo človeka, ko premaga težave. Le nikar si ne beliti preveč glave! Pogumnim Bog pomaga!

Aha, že imamo! Kje najde človek pravo srečo? Vsebina priprosta, kakor da bi pripovedka res izšla iz naroda.

Na njegovem jasnem obrazu je zažarela zora, rožnata zora bodočih triumfov na polju pisateljevanja. Krog usten mu je zaigrala hvaležnost do profesorja, ki je mogoče pokazal s to nedolžno domačo nalogo njegovemu duhu novo pot, ki ga dvede do — slave.

Pero je pa neprestano pisalo: Bil je zimski večer. Zunaj so padale bele in debele snežinke, mi otroci, smo se pa greli ob dobro zakurjeni peči. Naša babica je sedela v zapečku in odgovarjala na naša vprašanja. — Babica, povejte nam kako pravljico, saj jih znate toliko! — smo jo naprosili in slednjič se je vdala naši prošnji.

— Živel je oče, — tako je pričela, — ki je imel tri sinove. — Čutil je, da se mu bliža zadnja ura, poklical je svoje sinove k sebi in jim rekel:

— Dragi sinovi! Ure moje se iztekajo. Drugega vam ne morem zapustiti kakor ono borno kočico in pa veliko hruško pred njo. — Hruško sem sam vsadil, sam sem jo gojil in njen dobri sad poznate. Čuvajte jo dobro, kajti uverjen sem, da postanete srečni, ako jo boste čuvali. — Oče je po teh besedah izdihnil svojo blago dušo. Sinovi so jokali, pokopali svojega ljubljenega očeta in sklenili, da mora čuvati vsak eno noč hruško pred bajtico, kajti le ponoči se je bati tatov, čez dan pa pojdejo lahko vsi delat.

Prvo noč je moral bdeti in čuvati najstarejši brat. Ker je pa delal ves dan, je bil truden, legel je pod hruško in zaspal.

V istem času je pa bival v sosednem gozdu zloben pritlikavec, ki ni mogel videti srečnih ljudi, ki ni trpel sloge in ljubezni med njimi. Na svojem izprehodu je slučajno slišal besede umirajočega očeta in sklenil, da pokrade vse hruške.

Bila je temna noč kakor v rogu. Počasi se je plazil pritlikavec k hruški, stopil pa je nepreviđno na spečega čuvaja, ki se je zbudil, prijel pritlikavca za vrat, da je ta skoraj omedlel in ga prav krepko pritisnil k deblu.

— Pusti me, izpusti me, — zajeclja pritlikavec, — kar hočeš ti dam, samo izpusti me!

— Še norca se hočeš delati, revše! Kaj mi pa moreš dati, ubožec. Čakaj, jaz ti pokažem! — In najstarejši brat ga je še bolj pritisnil k deblu.

— Srečo ti hočem dati, sprejmi in izpusti me! — zajeclja zopet zlobec.

— Dobro, ako me hočeš osrečiti, podeli mi mošnjo, ki se nikdar ne izprazni.

Ni še skoraj izgovoril brat teh besed, ko je že začutil v svojem žepu nekaj težkega in ko se je zganila suknja, je zažvenketalo Izpustil je pritlikavca, ki je zbežal urnih nog v gozd.

Brat je pa odprl mošnjo, — luna je zasijala — in štel je in štel denar. Čutil se je srečnega. Povedal je vse svojima bratoma in jima zabičal, naj tudi onadva vestno čuvala hruško.

Drugo noč je čuval mlajši brat. Spomnil se je besed svojega brata. Bal se je, da bi zaspal. Napravil je zanko, močno zanko, pritrdil jo na drevesu, sam pa legel pod hruško in premišljal o sreči.

Tudi to noč je priplazil zlobec, toda s seboj je nesel prašek, ki je uspevel vsakogar in naj ga je le trohico vdihnil vase. Od daleč je vrgel ta prašek v zrak in čuvaj je trdno zaspal pod hruško. Brezskrbno je stopil pritlikavec čezenj, splezal na drevo, vlovil se v zanko, na kateri je obvisel v zraku. Milo je zaječal, suval na desno in levo in čim bolj je suval, da bi se rešil, tem bolj se mu je zarezavala zanka v meso. Zavpil bi rad, toda potem bi se zbudil omamljeni čuvaj.

Čez dve uri se je vzdramil brat pod hruško. V luninem svitu je videl viseti majhno telesce. — Ali si se ulovil, ti tatinski palček; sedaj grem še po brezovko, da ti vzrastejo hruške po vsem telesu.

— Kar si želiš, ti hočem dati, — je zastokal pritlikavec, — samo reši te me te neusmiljene zanke.

— Revše, ako hočeš, da te rešim, napravi me učenjaka, kakršnega še ni videl svet, ker vidim le v učenosti svojo srečo!

Ni še dobro izpregovoril teh besed, že je čutil, kako se mu razširja obzorje, vedel je ime vsake zvezde in njeno oddaljenost od zemlje in znal kar naenkrat trintrideset jezikov.

Nato je prerezal brat zanko in pritlikavec se je izgubil osramočen in bled od jeze in bolečin v bližnji gozd.

Brat-učenjak je šel domov, povedal bratoma, kar se mu je pripetilo in prišla je vrsta na najmlajšega brata, da bo čuval hruško.

Do tega mesta se ni niti ustavilo marljivo pero petošolčevo. Kaj pa sedaj? Česa naj si želi najmlajši brat? Gotovo je, da si mora izbrati ta najboljšo in najstalnejšo srečo. Ali naj zahteva od pritlikavca kako devojko? Tega pa ne! Kdor ima denar, kdor je učenjak, si že lahko sam izbere dekle, ako ravno misli, da je ženska neobhodno potrebna k največji sreči.

In mislil je in mislil. Cigareta za cigareto se je izpreminjala v dim in pepel, toda prave, največje sreče za najmlajšega brata le ni hotelo biti od nobenega kraja. Tega Benjamin̆cka pa vendar se sme pustiti popolnoma brez daru!

Halo, imenitna ideja! Pero je zopet začelo delovati.

— Najmlajši brat je šel tretjo noč pod hruško, da bi dobil pritlikavca in srečo. Legel je pod drevo . . .

Otroci smo zaslišali nek čuden glas iz babičnih ust, njene roke so ji padle navzdol in babica je izdihnila svojo blago dušo, ne da bi bila končala svoje povesti o sreči, o največji sreči. Dohitela jo je vsled njene starosti — bilo ji je tačas nekaj nad 70 let — mirna in lahka smrt v zapečku.

Čudno je končala ta pravljaca, toda pisec sam se je imenitno rešil iz zagate. In naj mu tudi očita profesor nepopolnost, kaj njemu zato, saj se lahko izgovori. On pač ne more pomagati, ako je umrla njegova babica še pred koncem zanimive pravljice. Taki in enaki izgovori so zatrli njegovo slabo vest, ki ga je začela nekoliko vznemirjati.

Čez dva tedna je prinesel profesor učencem zvezke. Z domačo nalogo je bil splošno zelo zadovoljen, ker je najbrže dobil mnogo prispevkov za svojo zbirko narodnih pravljic.

Našega prijatelja je pa še posebej poklical k sebi.

— Ne vem, se-li zavedate resnice, ki ste jo pribili v svoji nalogi? Nekateri iščejo sreče v bogastvu, drugi v učenosti, tretji jo pa najde v mirni in lahki smrti sredi svojih zadovoljnih otrok in sredi srečnih in veselih vnukov. Vaša babica Vam ni mogla povedati z besedami, v čem je našel najmlajši brat največjo srečo, pač pa jo je označila z dejanjem. — s svojo brezbolesno smrtjo. To pa odgovarja resnici in dobremu delu naj sledi dobro plačilo. Vi ste zbog resnične ideje v svoji nalogi dobili najboljši red.

Tako je govoril profesor. Dijak je pa spoznal, da ni zadel sreče ne najmlajši brat v pravljici, ne njegova babica, ki je še poznal ni, pač pa je imel on sam največjo srečo, kajti pričakoval je v nalogi vse kaj drugega kakor pa najboljši red. Spoznal je pa tudi življensko resnico, da čaka sreča človeka, ko je ta najmanj pripravljen nanjo.

Raznoterosti.

—o—

Polotok Galipolis.

Svoj napovedani napad s kopnega proti turškim ožinam, so začeli zavezniki Francozi in Angleži izvajati — kakor je bilo poročano — pri polotoku Galipolis, tem, daleč v morje podaljšanem prstu Trakije, ki je spojen z evropsko kopnino le po ozki črti Bulair, znani iz krimske vojne. Polotok Galipolis je zgodovinsko jako važen. To je trakijski Chersones starih Grkov, ki mu je nekdaj gospodoval atenski junak Miltijad. Tu, kjer se je evropski polotok najbolj približal azijski obali, so se odigravali mnogokrat znameniti zgodovinski dogodki. Z azijske obali je prešel ožino Kserkes in kasneje Turki, a s polotoka Galipolis je uprizoril Aleksander svoj osvojevalni pohod v Azijo. Tu leži Sestos, kjer je razsvetljevala Hero vsako noč z bakljo valove Helesponta, davajoč ljubimcu pričakovani znak. Kasneje je na tem mestu lord Byron preplul Dardanele. Na mestu Sestosa leži sedaj slikovito turško selo. Neposredno za dardanelskimi utrdbami se dvigajo sedaj na polotoku bele pečine, v katerih leži mala jama, baje grob Hekube. Zgodovina in pripovedka sta prepredli polotok Galipolis s svojim čarom, vendar pa kraj sam ne nudi slikovitosti in lepote. Na obeh obalih Galipolisa se bregovi vzpenjajo strmo iz morja, in le tu pa tam se odpira kaka dolina, po kateri se stekajo gorski potoki v Helespont. Na takih krajih se nahajajo najznatnejše naselbine polotoka, med katerimi je najvažnejša Maidos, grško Madytos — še danes po večjem delu grško mesto. S svojimi belimi stolpi in hišami izgleda veselo, a kadar piha severnik — tam skoro vse leto — se hitro obračajo bela krila neštevilnih veternic, ki so glavno označje Madytosa. Če potujemo od Maidosa proti vzhodu, pridemo do mesta Galipolis, glavnega mesta polotoka, po katerem je tudi imenovano. Lepi položaj mesta je morda vzrok, da so je Grki nekoč imenovali "lepo mesto" (Kallipolis), toda danes je Galipolis, četudi okrožno središče, trhlo mesto, ki ne more ničesar nuditi potniku, razun nekaj ostankov starega veka in najstarejše turške perijode. Galipolis je prvo mesto, ki so ga Turki osvojili na evropskih tleh, a leta 1854. so se tam izkrcali združeni Francozi in Angleži. Danes šteje mesto okoli 30,000 prebivalcev, ki so poleg Turkov, največ Grki, Armenci in Židje, ki trgujejo zlasti s kožo in lončarstvom. Pristanišče je sicer plitvo, vendar je važno izvozišče z živahnim brodarstvom.

Duenkirchen po obstreljevanju.

Iz Pariza se poroča: Poročevalec "Petit Journala", ki se je po nemškem obstreljevanju mudil v Duenkirchnu, tako-le opisuje prizadeta opustošenja v mestu: Kakor hitro obiskovalec zapusti kolodvor z njegovimi razbitimi šipami, ga takoj obda grozljiva tišina. Ceste leže popolnoma osamele. Trgovine so zaprte, oknice opuščene in ceste mudijo strašen pogled. Tlak je posut z zdrobljeno opeko in steklom. Večina šip v oknih je zdrobljena. Malo naprej vidimo hišo brez strehe, pred hišnimi vrati stoji straža. Razletela granata je vrgla streho v zrak in jo zdrobila. Na sosedno hišo so padali drobci streh kakor dež. V območju 200 m so popokale vse šipe v oknih. Kolikor bolj se bližamo središču mesta, toliko večja so opustošenja. Ena cesta gre sploh med samimi razvalinami, sredi katerih se tu in tam dviga posamezna stena, kakor po čudežu ohranjena. Na drugih cestah se vidi skozi velike luknje, ki so jih napravili izstrelki, v notranjost hiš in opustošenja ondi notri. Vse navskriž leže razbite postelje in drugo pohištvo. Mnogokrat so stene in pohištvo oškropljene s krvjo. Izpod razvalin neke hiše so izvlekli 20 mrtvih in mnogo ranjenih. Nekatere osebe je vrglo do 200 m visoko v zrak; njihova trupla so bila popolnoma raztrgana ali zmečkana. Nemške granate so en del mesta sploh popolnoma razdejale ter je ostalo le malo hiš nepoškodovanih.

Iščem svojo ženo MARIJO MAROLT, rojena Jagodic v Ljubljani. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se sama oglasi. — Anton Marolt, R. F. D. 7, Box 18, New Middletown, Pa. (3-7—7)

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na:

Slovensko korespondenčno šolo,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NAZNANILO.

Rojakom v Waukegan, Ill.

Dne 27. oktobra 1912 se je ustanovilo Slovensko samostojno podporno društvo "North Chicago & Waukegan". Zakaj se je to društvo ustanovilo že poleg prej več obstoječih društev, nam ni treba na tem mestu razlagati podrobnosti; glavni fakt je bil absolutizem in diktatorstvo. Da so pa dotični, kateri so ustanovili Slovensko samostojno društvo "North Chicago & Waukegan", bili na pravem mestu, nam dokazuje živa slika lepo se razvijajočega in napredujočega društva, bodisi po številu članstva kakor tudi blagajne.

Ker smo pa v lepi poletni sezoni, v času razvedrila in raznih zabav, je tudi Slov. sam. podp. društvo "North Chicago & Waukegan" sklenilo, prirediti PRVO **ZUNAJNO VESELICO** ali **PIKNIK** dne 11. julija t. l. na znani Francinovi farmi poleg 10. ceste.

Kakor že zgoraj omenjeno, je to prva zunajna veselica Slov. sam. podp. dr. "N. Ch. & W."; zategadelj tem potom najvljudneje vabimo rojake in rojakinje iz North Chicaga in Waukegana, da se blagovolijo udeležiti te redke zabave; ravno tako vabimo tukajšnja društva, da nas razveselijo s svojim posetom.

Samoobsebi je umevno, da ne bode nobenemu žal za par desetic, katere bo žrtvoval, ker na razpolago bodo vsakovrstne zabave, igre in ples; tudi za suha grla in prazen želodec bode preskrbljeno z vsemi potrebnimi okrepčili.

Odbor.

$50.00 nagrade

plačam tistemu, kateri izroči roki pravice

ALOJZIJA GOLOBA,

morilca mojega brata, Franka Fatur-ja.

Njega je lahko spoznati, ker ima obe roki kakor tudi desno uho sežgano od plina. Pobegnil je po izvršenem zločinu iz Colorade ter se nahaja sedaj najbrže v državi Kansas.

JOHN FATUR,
Del Agua Box 22.
Colorado.

Izvanredna ponudba za bolne.

—o—

En mesec, — od 1. julija do 1. avgusta — hočemo natančno preiskati vaše telo, kemično analizirati urin ter mikroskopično preiskati kri in izmeček ter izvršiti $10.00 vredno preiskavo z

X-ŽARKI
VSE ZA $2.00.

Nobenega ugibanja ali pomot glede vaše bolezni. X-žarki zrejo naravnost skozi vaše telo. To je zlata prilika in vsem bolnikom se svetuje, naj se je poslužijo, tudi ako žive 200 milj od tu. Izplačalo se bo priti.

Pridite takoj. — Odlašanje je nevarno.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
308 Permanent Bldg. 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

OGLAS
NARAVNA VINA

Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal. $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161, St. Helena, Cal.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zanpnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štv. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štv. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štv. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisme od strani članov se ne bode oziralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

VAŽNO NAZNANILO.

Vsem krajevnim društvom JSKJ. se tem potom naznanja, da nimajo pošiljati v glavni urad nobenega zdravniškega spričevala za bolniško podporo za dalje časa, kakor do dne 1. julija t. leta, dokler se ne vidi, kako izpade volitev glede centralizacije. Volilni listi in poročila zelo počasno prihajajo v glavni urad. Naznanili bodemo, kakorhitro dobimo poročila od vseh.

Če bode večina za odpravo centralizacije, bode stopila v veljavo z 1. julijem in od tega časa bodo društva morala sama plačati podporo. Jednota bode prevzela le stare bolnike, kateri bolehajo nad šest mesecev. Če se to zgodi, bode odpadel asesment za bolniško podporo takoj meseca julija in s tem tudi bolniška podpora od Jednote.

Nadzorniki Jednote se snidejo v glavnem uradu sredi julija in bodo ukrenili, kar bode potrebno za to spremembo. Vsled tega bode moral tudi asesment nekoliko zaostati, kar naj gg. tajniki blagovolijo vzeti na znanje. Asesment od članov vseeno lahko pobirate. Če ne bo šla bolniška podpora na Jednoto, Vam ostane v društveni blagajni.

Z bratskim pozdravom Vam udani:

GEO. L. BROZICH, gl. tajnik.

Stara Meta.

—o—

Dr. V Korun.

—o—

Mrr, mrr je predla, se plazila za njo ter jo proseč pogledovala.

— Danes doma ostani, mucka! Premrzlo je, da bi z menoj hodila. Premrzlo, huj! Slišiš, kako burja zavija! Oh, kako bi te zeblo, sirota! Zato semkaj k peči leži, semkaj na toplo! Glej! — in stara Meta je pogrnila kup umazanih cunj na klop ob veliki glinasti peči ter prigovarjala mački, da bi nanje legla. Mačka je res skočila na klop, sedla na cunje in predla. Toda komaj je Meta odšla proti vratom, je že spet bila na tleh ter se maličila okoli nje.

— Ali res nočeš doma ostati, mucka? Ali res ne? Zeblo te bo, če greš z mano, zeblo, huj. Kako burja tuli okrog voglov! — Viš, ti bi lahko doma ostala, ti, jaz pa moram iti po drva in če ne, ne bova imela peči s čim kuriti. Da, mucka, da! Drugokrati sem si že poleti nanosila kuriva, da sem ga imela dovolj vso zimo, toda letos ga nisem več mogla: Lej, postarala sem se, oslabela, da sem ga komaj sproti nosila. Moj Bog! Nazadnje se res utegne zgoditi, da pridem občini na skrb, na milost župana Dobrina! Nikar, moj Bog! Usmili se me in prej me k sebi pokliči! — Tako govoreč je drobila iz sobe v vežo, si odprla koš in šla na plano; pred njo je pa stopala mačka lahno in prožno ter z repom pokoncu. Ker je starka ni mogla dohajati, je zdaj pazdaj postala in se ozrla in nato je pa zmerom predoč spet pot nadaljevala.

Bil je hud poznonovembrski mraz. Tla so bila zmrzla; po travi in drevju je viselo ivje, medtem ko so hribi naokoli že kazali snežne zaplate. Od vzhoda sem je pihal ledeni zdolec, da je kakor z britvijo rezal v obraz ter podil po zraku ivne kosmiče.

Razen Mete in mačke ni bilo živega bitja na planem. Le tam v smrečju na kraju gozda so vrane krakale; v kratkih presledkih so z divjim krikom sfofotovale kvišku, nato pa, kakor da bi se zbale vetra in mraza, plahutajoč spet sedle na vejevje, ki se je pod njihovo težo zazibalo, da se je ledeni, meljnati srež usul raz nje na tla, kakor se usuje moka skoz sito.

V dve gubi skljućena je starka drobila po poti, bolj podobna veliki, črni kepi ko človeku, se zavijala v veliko rjavkasto ruto ter kinkala z glavo, med tem ko ji je koš-oprtnjak radi predolgih naramnic mahal na desno in levo, butajoč jo po suhih podkolenkih.

— Moj Bog! — —je vzdihovala in se po svoji navadi pogovarjala z mačko. — Moj Bog! Mraza naju bo konec. Pa kaj tebe, mucka, ki imaš topel kožušček in mlado kri! Mene bo konec, mene, starih kosti, ki v njih ni ne toplote, ne življenja. Huj! — in puhajoč si v premrle prste, je kolebavih korakov sopihala dalje.

— Pa bi lahko bilo drugače, ko bi ljudje bili pošteni in zvesti, kakor si ti, moja mucka! Da, da! Ne bi mi bilo treba v zimi in burji pabrkovati po gozdu, ne bi mi bilo treba osebenkovati v raztrgani koči, ki ne brani ne dežju, ne vetru. Glej! — in s prstom je pokazala na selišče, ki se je nedaleč odondod belilo izza drevja, — glej, tam gori na Dobrinovini bi moral biti moj dom, ko bi ljudje ne bili lažnjivi in hudobni. Tam bi imela sedaj na stara leta pred mrazom in gladom varni zapeček.

In rekši je spestila roke ter se zravnala; nakar je spet zlezla v dve gubi in kinkala dalje.

— Ne veš! — je z zamoklim glasom nadaljevala, — ne veš, kako sem ga rada imela, Dobrinovega Toneta. In zakaj bi ga ne, ko je bil najzalši fant daleč naokoli? Pa laskati se je znal, laskati in obetal mi je zvezde zneba, tako da sem res mislila, da me tudi on ljubi, mene, ki sem bila takisto zalo dekle, poskočno in mlado, tedaj, pred petdesetimi leti. Oh dolgo je mucka, od onih dob, dolgo, da se mi zdi, kakor v sanjah!

Uu! je zdajci zatulila burja in ledeni njen sunek je bil tolik, da se je starka opotekla. Pa tudi mačko je s poti zaneslo, da se je ozrla, kakor vprašajoč, kaj to pomeni.

— Zadušilo me bo, uj! — je jeknila starka, ko je spet prišla do sape. — Naj me le! Se bo vsaj želja izpolnila onim na Dobrinovini, ki bi mi bili že zdavnaj radi videli mrtvo. Jaz jim doslej nisem mogla ustreči, kakorkoli bi rada, ker živa vendar nisem mogla pod zemljo. Njihov oče — Bog daj dušam v vicah miru in pokoja! — se je sprva kajpada kazal drugačnega do mene. Hlinil se je, da me ljubi, in se zaklinjal, da postanem njegova žena no Dobrinovini, četudi sem bila le bornega kočarja hči. In jaz lahkoverniea sem zaupala njegovim sladkim besedam, tako da sem se mu končno res vdala. Toda ko se je pokazal sad najine ljubeznui, tedaj ni hotel nič več slišati o meni. Nič več!

In vzdihnivši se je naslonila na obpotno ograjo, po nagubančenem, usnjatem licu pa so ji polzele debele solze. Mačka videč, da je starka obstala, se je vrnila k njej. In kakor bi jo hotela tolažiti, se je maličila okrog nje, venomer predoč svoj enakomerni mrr, mrr. Trudoma se je Meta sklonila k živali in od mraza šklopotajoč, jo božala po mehkem kožušku ter ji govorila:

— Glej in odslej ni več maral zame. Sramoval se me je in izogibal. Jaz revica sem pa trpela, strašno trpela. Pa še hujše je prišlo: Zatajati me je začel, roteč se, da nisem z njim v blagoslovljenem stanju, ampak s kom drugim. Takšne sramote nisem mogla prenesti: zbolela sem in v glavi mi je kljuvalo. Kaj in kako je nadalje bilo, nič prav ne vem; zakaj zavedela se mse šele, ko sem porodila zalega fantka.

Po teh besedah se je nasmejela, in dasi sključena pa trhla, se je ponosno zravnala.

— Za Pangraca so ga krstili. Dejali so: Ker nima očeta, naj ima nenavadno ime! Nič ne de; jaz sem ga imela vseeno rada, še bolj, nego imam tebe, mucka, še bolj. Zdajci mi je tudi otožnost minila in vsa srečna sem bila, ko sem mu, pestujoč ga, zrla v nedolžni očesci. Kakšno blaženost sem pa občutila, ko je shodivši tekaj okrog mene, me ljubkal in božal in kakšno, ko je prvikrat mamo zaklical!

Od veselega spomina so se starki zašibala kolena, da je postala nakar je s tresočo roko privzdignila predpasnik in si obrisala solze. —

— Kaj mi je bil zdaj mari nezvestnika, ko sem imela svojega Pongračka? Še zmenila se nisem, ko je postal gospodar na Dobrinovini in se z drugo oženil. Nad lastno srečo sem njega pozabila in sčasoma bi pozabila vse in bi mu odpustila, ko bi ne bil pri vsaki priliki pokazal, da sva mu jaz in Pongraček na poti. Še svoje otroke je ščuval, on ali pa ona, da so nama nagajali, kjerkoli so mogli. Kamenje so lučali za nama in vpili: Glejte nora baba gre in njen srajčnik! — Oh in jim vendar nisva hotela nič zlega, moj Pongraček in jaz, pri Bogu, da ne!

Siknila je iz sebe te besede in medle oči so se ji divje zaiskrile.

Mucka, mucka! — ja po kratkem molku zaklicala, ko je žival zazrla ptiče v grmovju in poskočila za njimi. — Ne skači po gozdu! Dobrinovi so zlobni ljudje; ubijejo te, če te vidijo, da jim preganjaš divjačino.

In res! Kakor bi žival njen opomin razumela je spet prišapala na stezo in je s privdignjenim repom stopala pred njo. Burja je pa divjala in komaj vidne snežinke so se liki beli mrčes začele loviti po zraku, med tem ko so se rebri bližnjih gričev in hribov trenutek za trenutkom bolj belile od padlega snega.

— Da, da! Ti ne veš, kako zlobni so oni ljudje tam na Dobrinovini. Slišiš, slišiš, kaj so napravili! Ah, ah! — Ko sem nekoč šla s Pongračkom mimo njihovega selišča, držeč ga za roko takole — tedaj je Tonetov sin, ta, ki je zdaj gospodar na Dobrinovini in srenjski župan, zalučal pest debel kamen v naju kličoč: Nora baba gre in njen srajčnik! ter zadel mojega Pongračka ravno v glavo. Oh da bi bil mene, ne njega! Kako je revček zajokal! Zgrudil se je in kri se mu je ulila po licih. Saj nisem nikomur nič žalega storil! je vzdihnil, potem se pa onesvestil. Jaz sem ga zgrabila in ga odnesla v naročju pa tako strašno sem pretekla to Dobrinovo svojat, da me je še danes groza tiste kletve. — Odslhdob je Pongraček bolehal in čez tri mesece je umrl na posledicah one rane na glavi. Umrl je moj Pongraček, umrl!

In rekši je starka zatulila, da je burjo pretulila; nakar je od slabosti počenila na stezo, odkoder je srdito zamahnila proti Dobrinovini. Nato je s koščenimi prsti zakrila zgubančeni obraz in krčevito ihtela, medtem ko se je mačka prilizljivo dobrikala okoli nje, kakor bi ji hotela kazati svoje sočutje.

Čez nekaj časa je zopet vstala in naprej oddrobnela. Potoma je pa vnovič povzela: — Prišla sta dva moža in odnesla Pongračka da so ga zagrebli v zemljo. Oj kako mi je bilo takrat hudo! V prsih me je žgalo, v glavi kljuvalo. — Nadalje pa ne vem, kako je bilo. Očitali so mi, da sem tisti večer po Pogračkovem pogrebu zanetila Dobrinov z žitom obloženi kozolec, odkoder je ogenj poskočil na skedenj in hišo in ju obliznil, ter da sem, ko so drugi gasili, okrog njega skakala in se grohotala, dokler niso prišli žendarji, ki so me uklenili. Rekli so, da sem nora; zato me pa niso zaprli med hudodelce, marveč med norce. Jaz pa o tem nič ne vem; le tega se spominjam, da sem se nekega dne res znašla med norci. Potlej so me izpustili. Odslej sem v koči samovala leta in leta, desetletja in desetletja, dokler nisi nekega večera ti primijavkala k meni, iščoč zavetišča. Jaz sem te rada sprejela, ker si mi delala družbo, ko sem bila od vseh sovražena in zapuščena. Kaj ne, kaj zato, da z menoj vred črtijo tudi tebe, se imava pa midve radi. Kaj ne, moja mucka? — Bog je pravičen in je Toneta že zdavnaj predse poklical, kjer je zahteval od njega odgovor, in prišel bo čas, ko pokliče tudi njegovega sina, tistega, ki je s kamenom ubil mojega Pongračka.

To izgovorivši je Meta napravila velik križ čez čelo, pripognila kolena, nakar je dejala:

— Bog daj njemu in drugim dušam v vicah miru in pokoja, amen!

V tem je stopila v gozd, kjer je burja rezko sikala med debli. Ivje se je vsipalo z dreves, nad vrhovi so se pa lovile drobne snežinke liki pozneletne mušice.

Tedaj je mačka nehala presti, stikajoč se po grmovju za ptiči; pa tudi starka je molčala, ko je lomila pakleste in jih čez glavo metala v košaro. Tako zatopljena v svoje delo, je prišla na rob grape, podobne velikemu kotlu, ki jo je bila napravila deževnica, stekajoč se vanjo, kjer je bil skrit požiralnik. Precej strmo pobočje je bilo v tem času opolzlo radi slane in po tleh nastlanega sreža; dreves in grmičevja, ki bi padlemu dalo opore, pa ob njem tudi ni bilo.

In ko je Meta, stoječ na robu, odčesnila vejo od starega gabra, je naenkrat izgubila ravnotežje. Izpodrsnilo ji je, da se je zakotala s košem vred doli v grapo. Ker se ni poškodovala, je sicer spet vstala; a iz kotline ji ni bilo priti mogoče, ker ji je vsekdar, kadar je poskusila po oledeneli rebri navkreber, spet nazaj zdrsnilo, tako da se je končno vnovič znašla tam, kjer je bila prej. Strah in napor jo je s časoma silno utrudil. Niti glasno zaklicati ni mogla; samo javkala je. Od utrujenosti in mraza onemogla se je naposled s košem na hrbtu ulegla na tla, misleč si odpočiti. A ko je čez nekaj časa poskušala vstati, ni imela več moči. Roke so ji bile premrle, da se ni mogla nanje upreti, noge trde, da je niso več nesle. Napol leže, napol čepe je čakala pomoči all — smrti ter k sebi stiskala mačko, ki je prilezla k njej in ji legla v naročje. Burja je tulila kakor lačni volkovi, zrak je bil mrzel, le kožušček jo je blagodejno grel.

Kar naenkrat je dobila občutek, da je mraz ponehal; topli jug je zavel — tako se ji je zdelo — slana in sreš sta se pa izpremenila v zlato in srebro. V predpasnik bi bila rada pograbila to dragocenost, pa ni mogla iztegniti roke; mucki bi bila rada povedala, kaj vidi in čuti, pa ni mogla zmajati jezika.

Hipoma ji je pa zamigljalo pred očmi in v ušesih ji je zašumelo. In glej čudo! Hkrati je ugledala svojega Pongračka, kako je kot angleček, obdan od rajskega obla ka, krilil z nebes, se sklonil nad njo in jo poljubil. —

Drugo jutro potem je šel župan Dobrin na lov. In ko je tukaj okrog stikal za divjačino, je slišal Metino mačko mijavkati v grapi. — Počakaj, počakaj, mrcina! Nič več mi ne boš begala zajcev! — Pomeril je in sprožil. Ko je bliže pristopil, je zagledal tudi Meto. Sladek smehljaj ji je igral okoli plavkastih usten; koša in obleke pa se je držala tančica snežnih kosem in ivja.

Da bi se uveril, je li res mrtva je Dobrin dregnil v njo s puškinim kopitom. In ko je videl, da je brez življenja, se je široko zarežal: — Sem se že bal, da te bo moralа občina preskrbovati, pa si vendar prej dobro storila!

Kra, kra! je tedaj odurno zakrakala jata črnih vranov, plašno plahutajoč visoko gori nad osnežemimi drevesnimi vrhi.

Razstava pobeglih umetnin.

V muzeju v Le Havru se vidi sedaj majhna razstava iz Flandrije pobeglih umetnin. Tu je združenih kakih 200 slik flandrske šole. Mojstrskih slik med temi seveda ni, vendar se najde marsikako interesantno in lepo sliko, ker so vse po večini privatna last.

Med njimi je na primer slika Morica pl. Nassaua o obleganju Nieuporta v letu 1600. Na sliki se vidi cel plan mesta, kakor tudi okoliške kraje, ki so označeni z imeni. Tu se bere lahko imena, ki jih pozna sedaj skoraj vsakdo tako na primer Ramskapelle in Lombartzyde. Razstava ima tudi mnogo religijoznih slik flandrske šole, od katerih se že mnogim poznajo sedanji vojni časi. Zelo zanimiva je zlasti neka mala privatna zbirka, ki so jo prenesli v Le Havre iz Yperna. Med drugimi ob sega večje število obraznih mask ki spominjajo na srednjeveško navado, da se zločinci niso sami sodnijsko kazovali, marveč da se morali dati modelirati tudi oni del telesa, s katerim so zločin izvršili. To je najbrže tudi pri teh maskah bil vzrok, katere najbrže predstavljajo zločince, ki jih je sodišče spoznalo za krive.

☞ POZOR! ☜

Čitateljem in naročnikom naznanjamo, da nam je pošla zaloga Slovensko - Amerikanskega Koledarja za leto 1915.

Namesto Koledarja, dobi vsak nov naročnik eno izmed letošnjih Mohorjevih knjig.

Uredništvo Glas Naroda.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

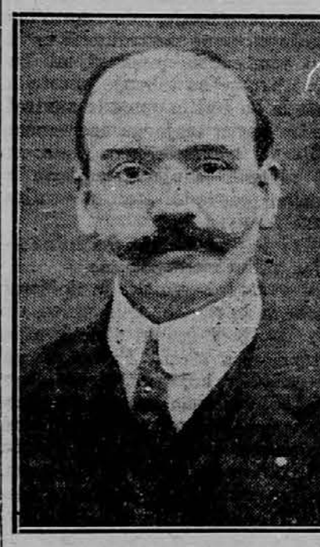

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—.60
Evangeljska zakladnica	—.50
Gospod usliši mojo molitev z posebno velikimi črkami	$1.00
Ključ nebeških vrat	—.50
Jezus in Marija	—.40
Marija Varhinja	—.60
Marija Kraljica	—.60
Marija Kraljica, elegantno vezana	$1.20
Pot k Bogu, v šagrin vezano	$1.20
Rajski Glasovi	—.50
Rajski Glasovi, elegantno vezano	—.90
Rajski Glasovi, v slonovo kost vezano	$1.20
Sv. Ura, elegantno vezano	$1.20
Sv. Ura, v slonovo kost vezano	$.1.20
Skrbi za dušo	—.60
Skrbi za dušo, elegantno vezano	$1.20
Nebesa naš dom, elegantno vezano	$1.20
Vrtec nebeški	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Berilo tretje, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Dobra kuharica, vezano	$3.00
Domači zdravnik, vezan	—.75
Domači živinozdravnik	—.50
Evangelij	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Hitri računar, vezano	—.40
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del po	—.50
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	$1.20
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Prva nemška vadnica	—.35
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	$1.20
Slovenski pravnik	$2.00
Slovar nemško-slovenski (Janežič-Bartel), vez.	$2.50
Slovenska kuharica, vez.	$3.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.25
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—.60
Slovensko-angleška slovnica, vez.	$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Spretna kuharica, brošir.	—.80
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Živrovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk	—.20
Belgrajski biser	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Boj za pravico	—.40
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Jožef II.	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	$5.00
Človek in pol (Cankar)	$1.00
Cvetke	—.20
Don Kižot	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Evstahija dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Grizelda	—.10
Grof Radecky	—.20
Hedvika, banditova nevesta	—.20
Hirlanda,	—.20
Hlapec Jernej	—.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izlet v Carigrad	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Kristusovo življenje in smrt vezano	$3.00
Krištof Kolumb	—.20
Križana umiljenost	—.40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Lažnjivi Kljukec	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Maksimilijan I.	—.20
Marija, hči polkova	—.20
Mati, socijalen roman.	$1.00
Malomestne tradicije	—.25
Mir Božji	—.70
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič	—.20
Na divjem zapadu, vez.	—.60
Na indijskih otokih	—.30
Najdenček	—.20
Na jutrovem	—.35
Na krivih potih	—.30
Na različnih potih	—.20
Narodne pripovesti, 1., 2. in 3. zvezek po	—.20
Naseljenci	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Nezgodan s Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
O jetiki	—.15
Odkritje Amerike, vez.	—.80
Pasjeglavci	$1.00
Prihajač	—.25
Pregovori, prilike, reki	—.20
Pri Vrbčevem Grogi	—.20
Prst božji	—.20
Randevouz	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Senila	—.15
Simon Gregorčiča poezije	—.45
Stanley v Afriki	—.20
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—.50
Sveta noč	—.20
Srečolovec	—.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	$5.00
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Štiri povesti	—.20
Tegetthof	—.25
Turki pred Dunajem	—.30
Trije rodovi	—.50
Vojna na Balkanu, 13 zvez.	$1.85
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenjepis Simon Gregorčiča	—.50
Življenja trnjeva pot	—.30
Znamenje štirih	—.35
Za kruhom	—.25
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.35
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
13. zv. Boj in zmaga	—.35
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.35
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
17. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.25
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA:

Zbirka gredaliških iger.

Brat sokol	—.25
Cigani	—.40
Dobro došli	—.20
Doktor Hribar	—.20
Dve tašči	—.20
Pri puščavnika	—.20
Putifarka	—.20
Raztresenca	—.30
Starinarica	—.20
V medenih dneh	—.20
Županova Micka	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mest New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35
veliki	—.75

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

SLOVENSKA LIGA

AMERIKANSKO SLOVENSKA LIGA — TE VKUP, TE VKUP, TE VKUP V SLOVENSKO LIGO!

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trošt, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovolijo poslati glavnemu tajniku. Vsaka vplačana svota bode potrjena po tajniku in razglašena po slovenskih listih. Istočasno naj tudi obvesti gl. blagajnika, koliko denarja so poslali.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse iztise Pravil Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edvardu Kališu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravil, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

Sirota na "vzgoji."

—o—

Poljski spisal Vladislav Orkan.

—o—

Mala bajta je stala pod gozdom na samotnem polju. Okoli nje pusta, neobdelana zemlja in dalje temen gozd, vigajoč se po razdrapani gori k nebu... Ta samotna bajtica, kakor koča na planini obsojena na izgnanstvo, je vendar krila ljudi v ozki in pusti notranjosti. Pod okencem, v katerem manjka dveh šip, sedi deklica na nizki klopici, komaj po večjem obtesani.

Sama je v bajtici, kakor samotarica. Roke je sklenila na kolenih in gleda skozi okno v gozd, k nebu...

Poznala je bedo in zre nanjo, toda drugih misli ne pozna, razven tesnobe pred samotnostjo, razven plemenitega obupa, ki napenja vse sile za življenjska sredstva, katerih ni nikjer.

Na obrazu ima solze in otožnost ravnotako lepo kakor smeh. Svoje lepote ni čitala v zrcalu, v vodi-zrcalu je pa videla za seboj modro nebo. Primerjati ni smela... Nji — do neba!...

Solnce je pošiljalo v bajtico lomljene žarke, pomešane s temno-modro barvo gozda in sivo-zeleno barvo lok...

V tej svetlobi je bila Angela hrepeneča, s sklenjenimi rokami, svetlolasa in vitka, toda potrta od nesreče, živa slika "lepe otožnosti"

Modre, velike oči, obrača k solncu, kakor bi od tam prosila pomoči. Na ljudi dosedaj ni niti mislila. "Oni so tako mrzli!" Saj jih je poznala od mladih nog. V vas je često pohitela, ko je še živela mati. Mater je vzel Bog k sebi — o, že davno — čisto malo se spominja.... Rasla je pri očetu, ovce pasla na planini, oče pa je v gozdu sekal les židu. Iz mesta je prinašal živil, mleka sta imela dosti. Bilo jima je tako dobro... Ko je dorasla, je prodal oče ovce, češ, da se boji zanjo, da sama ne sme več pasti. Čudila se je temu, kajti ko je še kot mala deklica pasla, se oče vendar ni bal, dovolil ji je gnati daleč na planino, ko je pa dorasla, pa se boji... Čudno se ji je to zdelo. Pa kaj? morala je ubogati.

Potem je sedela v bajtici, zvečer je pa prišel oče iz gozda, tedaj sta se nagovorila do sitega. In prijetno jima je bilo obema. Poleti je stekla na jagode in zjutraj poslušala petje kosov... Oj, prijetno življenje je bilo!...

V tem so nekoč, še dobro pomni, prinesli očeta iz gozda. Ni ga mogla spoznati; ves obraz je imel s krvjo zalit. Drevo je pobilo in zmečkalo očeta na smrt...

Tu se ji je potočila biserna solza in za hip je pretrgala bežeče misli...

Pomni še — to je bilo nedavno. Zdi se ji, da se je zgodilo šele včeraj. Ko je zagledala mrtvega očeta, začutila je strašno bolečino v srcu... Prej ni nikdar občutila tega čustva. O, potem je spoznala drugo!...

Očeta so nesli na pokopališče in ga zagrebli v jamo... Ljudi ni bilo veliko. Duhoven ni pokropil krste, kakor drugim umrlim, tudi ni nihče na grobu zapel. Ona je kakor v sanjah gledala vse to. Sama ne ve, kako je znala nazaj v bajto. Potem je sedela sama dolgo, dolgo... solnce se je parkrat zvrtilo — časa ni računala. Zdelo se ji je neprestano, da pride oče iz gozda, toda tu ni nikogar videti... Konečno je začela verjeti da je ostala sama na svetu... Glad jo je izgnal iz bajte, na delo. Včeraj šele se je vrnila iz vasi; moke so ji dali ljudje za plačilo... To zadostuje za teden. Saj ona tako malo potrebuje!... Samo zase se ji niti kuhati ne ljubi. Sedaj so maline v gozdu. Samo strašno ji je dolgčas... Treba bo k ljudem, nazadnje...

In gledala je v jasno nebo, obžalujoč svojo usodo samotarice... Solzi, kakor dve sestrici, sta se potočili v tolažilo. Otrla je oči z robcem in začela peti pesem iz materine knjižice, ki jo je znala na pamet, in ji je tudi melodijo sama priredila.

Tihi, zveneči in čisti glas je plaval s tožbo skozi okno k nebu:

Brez pomoči tvoje, močni
Bog sirota sem;
Ako ti mi ne pomoreš,
Kot sirota umrem...

Tu se je iznova v zaupanju okrepil:

Res, da z daleč gledaš zemljo,
Z dalekega neba,
A gledaje na človeka,
Hitro veš, kaj treba...

— — — — — —

In ponavljala je vsako kitico dvakrat.

Hipcna je prenehala in sklonila glavico skozi okno. Od daleč je prihajal na njena, od solnca prozorna ušesa topot konja. Začudenje je odsevalo iz njenih oči. Saj semkaj ni nikdar nihče pogledal! Pot pelje v gozd, daleč od bajtice. Kdo bi hodil todi po ledini?...

To ni bila prevara. Senca je trepetala v svetlobi — in jezdec je obstal pred bajtico. Ugledal je v okencu obrazek deklice, skočil hitro raz konja in stopil v izbo. Pri vhodu je pozdravil, deklica je odgovarjala. V prišlecu je spoznala graščinskega gozdarja. Videla ga je parkrat na potu, ko je jahal mimo, pa tudi v gozdu. Sedaj so ga gledale njene oči vprašujoče. Ni se mogla ubraniti bežečih misli, čemu bi on semkaj prišel. Saj je že večkrat šel mimo bajte in ni stopil notri...

Gozdar pa je preletel z očmi notranjost izbe in se obrnil k deklici:

"Si sama?..."

"Sama... Saj veste..."

"Vem. Očeta je ubilo..."

"Da", in je prinesla predpasnik k očem.

"Kaj delaš?"

"Va vas hodim."

"Ti zadostuje, da se preživiš?"

"Zadostuje... Toda slabo, žalostno je..."

Odgovorila je kakor otrok.

Gozdar jo je pogledal. Sočutno so gledale njegove poštene oči. Hotel je nekaj izpregovoriti, toda obotavljal se je. Konečno je začel nesmelo:

"V graščino ne bi šla?..."

Deklica ga je vprašujoče pogledala.

"No, v graščino", je pojasnjeval, "k gospodi v službo. Oni so dobri. Hišina boš... Gospa je slišala o tebi. Pošilja me, da bi te vzela na vzgojo..."

Dekle ga je gledalo in ni vedelo kaj povedati.

Gozdar je menil, da ne razume. Ponovil je razločneje.

"Vem, vem..." je odgovorila deklica in se zamislila.

Gozdar jo je opazoval. Začelo mu je biti žal besedi, ki jih je izpregovoril.

"Nazadnje, kakor hočeš..."

"Pojdem v graščino", je odgovorila odločno deklica.

"Torej pridi, morda že danes."

"Danes pridem."

Gozdar se je poslovil.

"Z Bogom!" je odgovorila.

Sedel je na konja in odjahal v vas...

"Škoda deklice", je mislil po poti, "lepa je, torej tem slabše... Boljše bi se ji tu godilo... Pa kaj?... Zapovedali so, moral sem, saj je Bog ne bo pustil zaiti!..."

V bajtici je pa deklica premišljevala z odprtimi očmi. O čem? Sam Bog ve. Morda o novem življenju, ki ga ni poznala... Iz radovednosti si ga je želela in bala se ga je iz hude slutnje. Oj, bala se je!... Toda nikogar ni bilo, ki bi siroti svetoval.

Oblekla je jopo, vrgla ruto okoli vratu, vzela materino knjižico in odšla, zaklenivši vrata za seboj... Šla je v vas v graščino... Solnce jo je pa bilo z žarki v obraz, kakor bi jo hotelo obrniti nazaj v bajtico.

* * *

Skoro leto je preteklo od tega časa.... Po poti, ki je peljala pod goro, je šla ženska z zavitkom na roki. Šla je omahovaje in vsakdanje, bledi obraz z bolestnim izrazom se je čudno odbijal od svetle pustinje... Obrnila se je po stezi proti poljem in šla dalje po pusti, neobdelani zemlji...

Hipoma je obstala — ogledala se okoli, otrla z dlanjo oči, ki so se razširile od začudenja.... Črni prostor in kup ožganih brun je ležalo pred njo. Zagledala se je vanje in se potem zopet ozrla po polju.

"Torej tako je tukaj!... O Bog!..." je glasno zastokala. Noge so zakleenile od bolesti in padla je na kolena.

"Moja bajtica! Moja bajtica!" je glasno zastokala in bolestno ihtenje jo je pretreslo v prsih... Zavitek je položila varno na zemljo. Ruto je veter odgrnil in pokazal majčkeno glavico deteta... Zaplakalo je glasno. Mati ga je iznova vzela k sebi in pritisnila k prsim. Dete je začelo sesati hrano in zadovoljno godlo kakor mlad maček... Mati je obrnila glavo, da ne bi tekle solze na obrazek malčka. S solznim očesom je zrla na pogorišče.... Koliko in kakšnih spominov more uničiti lahkomiseljna zabava! Pastirji niso tedaj, ko so zanetili ogenj pod streho zapuščene bajte, niti za trenutek menili, da poteče kedaj tu toliko solz, da bi mogle pogasiti ogenj...

Ženska je zrla na pogorišče in videla v njem izgubo spominov iz mladih let, videla je uničeno zadnje zavetišče v nesreči... Zrla je na sedanjo usodo, spomini milih, četudi sirotinskih let so pa bežali iz spomina, zakriti z žalostjo... Zrla je v goro in videla puste laze... Ali vse uniči čas?

Tecite solze žalosti in bežečih spominov in bojazni pred negotovo prihodnostjo!... Nič vas ne pomiri. Ne pogled na bajtico, ker je ni, ne temni gozd, ker so ga podrle kmečke sekire za židovski denar in lahkomiselnost gospode, ne usmiljeni ljudje, katerih dar, malček, sesa upali prsi, že tako od bolesti izsesani... Tecite sirotinske solze!...

Z zadnjimi izplakanimi solzami se je poslovila od mesta spominov in vlekla proti vasi omahujoče noge... Solnce je pa ne bije več z žarki v obraz, ne obrača je nazaj... Oj, ko bi tedaj poslušala solnce in ne šla v graščino na vzgojo!... Ta te je vzgojila...

HARMONIKE

bodisi klavirnekell vrste kupujemo in popravljam po najnižjih cenah, a dobro trpežno in zanesljivo. V poprave zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem to zadnji 11 let tukaj v tem polju in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter rešenam po delu takojšno kdo mi hoče kaj nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1917 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

KRANJSKO.

Izidor Cankar je vpoklican za vojnega kurata in je odpotoval iz Ljubljane.

Odlikovani Slovenec. Henrik Sabothy, stotnik pešpolka št. 93, je odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem III. razreda z vojno dekoracijo.

Izurjene podkovske kovače išče c. kr. kmetijska družba v Ljubljani za svojo podkovsko šolo. Sprejeti kovači bodo za čas podkovanja vojaških konj oproščeni črnovojniške službe.

ŠTAJERSKO.

Hraber Slovenec. Posestnikov sin Fran Stermšek s Štajerskega, četovodja 20. lovskega bataljona, se je jeseni na bojišču zelo odlikoval, zlasti s tem, da je z največjo neustrašenostjo preskrboval svojo stotnijo na odprtem ozemlju z municijo. Prejel je za to veliko srebrno hrabrostno svetinjo. — Ob neki priliki, ko se je nahajal bataljon v zelo kritičnem položaju, se je javil Stermšek prostovoljno, da se splazi poizvedovat. Izostal je pet ur. Uspeh je bil ta, da je bil bataljon obvarovan katastrofe. Ob tej priliki je Stermšek z veliko prevdarjenostjo rešil tudi vojno blagajno. Za ta čin mu je bila podeljena zlata hrabrostna svetinja, ki mu jo je dne 25. maja slovesno izročil v Konjicah tamošnji poveljnik major baron Vay de Vaya.

Poročila sta se na binkoštni ponedeljek v Ptuju Ivan Lovrenčič, bančni uradnik, sedaj kadetni aspirant pri 17. pešpolku, in gdč. Justina Knafele iz Šmihela pri Novem mestu.

PRIMORSKO.

Iz ruskega ujetništva se je po šestih mesecih oglasil vojni kurat Rajmund Bratanič. Kakor piše, je zdrav in se nahaja v Dauria, Zabajkalskaja oblast. Pismo je datirano dne 10. aprila in je došlo dne 21. maja.

Vsaka oseba v Trstu mora imeti pri sebi numerirano legitimacijo. C. kr. redarstveni predsednik v Trstu razglaša: Vsled ukaza armadnega poveljništva morajo vse v okrožju tržaškega redarstva stanujoče osebe nositi pri sebi numerirano legitimacijo. Pozivljajo se torej vse nad 14 let stare osebe, da si pri pristojnem redarstvenem nadzorništvu (inšpektoratu) preskrbe po dva vzorca dotične legitimacije, ju natančno izpolnijo in z dokazi identitete vred zopet izroče redarstvenemu nadzorništvu. Kdor bo zasačen brez numerirane legitimacije, bo ne glede na druge kazenske posledice kaznovan.

Napisi na Reki. Budimpeštanski mestni zastop namerava prositi ogrsko ministrstvo notranjih del, naj prepove na Reki italijanske ulične in druge napise in ukaže napraviti madžarske napise. — "Obzor" pripominja, da morajo biti napisi ali samohrvatski ali vsaj hrvatsko-madžarski in to iz ozirov na kondominij, ki ga določa nagodba, pa tudi iz ozirov na to, da je velika večina reškega prebivalstva hrvatske narodnosti.

DALMACIJA.

Razpuščena italijanska društva. Dalmatinski listi poročajo, da je politična oblast razpustila vsa italijanska društva v Zadru, Šibeniku in Dubrovniku.

HRVATSKO.

V francoskem ujetništvu se še vedno nahaja hrvatski minister grof Pejačević. Nahajal se je začetkom vojne v nekem francoskem kopališču in bil seveda prijet in interniran. Čitati je bilo o tem vsakovrstne grozote. Zdaj je ameriški konzul na podlagi poizvedb ameriškega poslanika v Parizu sporočil zagrebški trgovski zbornici, da je bil grof Pejačević prvi čas vojne interniran v nekem hotelu v Vichyju, potem v Grand hotelu v Carnaedu, sedaj pa se nahaja na lastno željo v privatni kliniki v Orleansu.

MATI V PREGOVORIH.

—o—

Vsi, tudi divji narodi imajo za matere zelo lepe pregovore, v katerih je izražena materinska dobrota in ljubezen. Nemci na primer slave mater v pregovorih sledeče: "Materinska zvestoba je vsak dan nova." "Če je mati še tako revna, skrbi vedno, da je otroku gorka." "Kdor noče slediti materi, mora konečno slediti beraški palici." "Bolje je izgubiti bogatega očeta kot revno mater". "Kar sega materi do srca, sega očetu samo do kolen." — Hindostati pravijo v pregovorih o materah: "Moja mati, vedno moja, naj bo revna ali bogata." — Benečan pravi: "Mati, mati! Kdor jo ima, jo kliče, kdor je nima, jo pogreša." — Rus pravi: "Materina molitev odmeva celo iz morske globočine." — Čeh pravi: "Materina roka je mehka tudi kadar tepe." Ravno tako Slovak pravi. — Skoraj pri vseh narodih se dobi zelo resničen pregovor: "Mati redi lažje svojih sedem otrok, kot sedem otrok eno mater." — Italijan označuje trpljenje matere s pregovorom takole: "Mati je enako — mučenica." Tudi Slovenci imamo polno lepih pregovorov, v katerih so izražena ljubezen, trpljenje in pomen matere.

ZAHVALA.

Cenjeni g. Sakser:—

V prvi vrsti se Vam zahvaljujem za točno in pošteno pošiljanje denarja v stari kraj v teh burnih časih. Dobil sem od očeta pismo, ki mi je naznanil, da je sprejel poslano svoto denarja 4. maja. V slučaju potrebe se zopet obrnem na Vas.

Z bratskim pozdravom
John Staut,
300 Reed St., Milwaukee, Wis.

160 AKROV HOMESTEAD.

Government je odprl 150 tisoč akrov najboljše zemlje ob železnici med dvema železniškima postajama v južnem Coloradu. Dosti vode, dosti lesa. Sedaj je priložnost dobiti res dobro farmo zastonj. Stroški za naselitev in uradno vknjižbo znašajo samo 125 dolarjev. Za natančnejša pojasnila se obrnite takoj na:

Frank Chancher,
2008 Blue Island Ave., Chicago,
(3-12—7) Ill.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bode obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo 'Glas Naroda'.

Dr. Josip V. Grahek.
EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA.
Zdravim vse bolezni moške, ženske in otročje
841 East Ohio St., [Allegheny] N. S. Pittsburg, Pa
'Nasproti 'Hotela Pavlinca — Kar štev. 1, 2, 3 in 4 vozite naravno do moiehiše

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA
kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja
JOSIP SVETE
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO	CATAWBA BELO VINO
60c. galona.	80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Frank Petkovšek
Javni Notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, Ill.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana, zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

PHONE 243

Zastopnik "GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.

Naše cene so sledeče:
Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in $3.00
Slovovitz per gal. ..... $2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj ..... $ 9.00
Slivovitz zaboj $13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj $11.00

Rudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni nasiov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

"IZVRSTNO!"

Tako se je še vsak izrazil kdor rabi brivski aparat, kar je pa tudi res, kajti s tem aparatom se zelo hitro in čisto obrijete in glavno je to, da se ne morete raniti.

Najbolj v rabi so aparati, kot ga vidite na sliki, stane samo $1.00 s poštnino. V lični usnjati škatlji je poleg aparata tudi sedem najfinejših klin, ki so izdelane iz najboljšega jekla.

Denar pošljite po Postal Money Orderu ali gotov denar v registriranem pismu.

Naroča se pri:

Alois Adamič & Co.,
P. O. Box 1581, New York, N. Y.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

54 (Nadaljevanje.)

Ko je govoril tako, se je vračal njegov prejšni nemir in pričel se je tresti po celem životu. Mojster Arfoll mu je zopet položil roko na rame in to ga je pomirilo.

— Konečno, neko noč, ko nisem mogel več prenašati tega življenja, sem prižgal bakljo ter pričel preiskovati stene katedrale. Naenkrat sem zapazil v temnem kotu luknjo, skozi katero bi mogel zlesti vitek človek. Zlezel sem skoz in se nahajal v drugi duplini, ki je bila zelo prostorna. Takoj sem si rekel, da sem sedaj varen, tudi če bi se zasledovalci vrnili. Šel sem naprej ter kmalu izprevidel, da so pečine izdolbljene na dolgo in široko.

— Isto je pri Vilaine, — je pripomnil mojster Arfoll. — Za vhode se ve, a nihče ni še nikdar preiskal podzemnih jam, ker so vsi prepričani, da straši v njih. Nekateri pravijo, da so napravili Rimljani te podzemske hodnike. Kdo ve?

Rohan ni odgovoril in videti je bilo, da je zopet padel v globoko melanholijo. Konečno je dvignil pogled, pokazal na okno ter rekel:

— Glejte, dež je pojenjal!

Dež je v resnici pojenjal in skozi oblake je prisvetila luna.

Tudi mojster Arfoll se je ozrl navzgor ter nato mirno rekel:

— In sedaj, kaj boš storil? Ah kako rad bi ti pomagal, a sem tako slab in ubog! Ali nimaš nobenega drugega prijatelja?

— Da, enega, — Jan Gorona. — Da ni bilo njega, bi bil že mrtev!

— Bog mu bo plačnik!

— Trikrat odkar je umrl stari Pipriac je položil hrano pod dolmen v dolini junijskega slavlja. Moja mati pa je napravila plamenice iz smole in voska, da bi ne znorel v temini. Imam tudi svetilko z oljem, katero mi je prinesel Jan Goron.

Mojster Arfoll je prijel ubežnika za obe roki ter jih stisnil.

— Bog ti je dal velik pogum in srce vsakega drugega človeka bi že davno omagalo. Bodi pogumen še naprej, moj ubogi Rohan. — kajti še je upanje! Ali že veš, da se je vršila velika bitka in da je bil Cesar poražen?

Beseda Cesar je vzbudila v Rohanu veliko jezo. Skočil je na noge ter se pričel tresti po celem životu. Mojster Arfoll pa je nadaljeval:

— Po deželi se širijo čudne vesti. Nekateri pravijo, da je Cesar v nemškem ujetništvu, drugi pa, da se je skušal usmrtiti samega sebe. Vsi pa pravijo, da je bil poražen kot še nikdar preje in da se umika na celi črti. Konečno se je svet vendar dvignil proti njemu! —

* * *

Eno uro pozneje sta stala oba možka pri vratih kapele.

— Obiskal bom tvojega strica, — je rekel potujoči učitelj. — In videl bom tudi Marcelo. Ali naj ji kaj sporočim? . . .

Rohan se je pričel tresti, a je mirno odgovoril:

— Sporočite ji, da tolaži mojo mater, — ki nima nobenega drugega človeka.

Nato sta se objela in mojster Arfoll je odšel v temno noč. Rohan je stal še nekaj časa nepremično na mestu. Nato pa je dvignil roki v zrak, zakričal ter zbežal v temo kot človek, ki se boji prikazni. —

Štirideseto poglavje.

POTVARA STARE SLAVE.

Zgodaj zjutraj prihodnjega dne, ko je bila družina Derval zbrana pri zajutrku, je stopil v hišo mojster Arfoll, pozdravil vse navzoče ter se nepovabljen usedel k ognjišču. Korporal mu je mrzlo pokimal, Alain in Jannick sta se smejala, dočim sta ga obe ženski tiho pozdravili. Sledil je dolg molk in vse je kazalo, da je družini navzočnost mojstra Arfolla neljuba.

Korporal je namreč ravnokar bral vojna poročila, katera se je obelodanilo v Parizu. Dasiravno mojster v zavijanju, ni mogel Napoleon prikriti resničnega položaja stvari. Kljub vsej navlaki se je iz vseh poročil porogljivo režalo dejstvo, da je doživela cesarska armada strašen poraz in da je bila skoro odločilno tepena.

Korporal ni bil slabe pameti in v globini svojega srca je bil zelo žalosten, da so se stvari obrnile tako. Ni pa bil on mož, ki bi priznal to dejstvo vsakemu prišlecu. Ko je torej vstopil mojster Arfoll, je korporal utihnil ter pričel basati pipico.

— Vidim, da imate novice, — je rekel mojster Arfoll čez nekaj časa. — Torej je vendar res, korporal Derval?

— Kaj je res, mojster Arfoll?

— Glede velike bitke in umikanja. Ali ne pravijo, da se Cesar še vedno umika proti Franciji?

Korporal se je zjezil ter pričel jezno brskati s prstom po pipi.

— Pravijo, pravijo! — je zaničljivo ponavljal. — Kot pravijo goske, mojster Arfoll. Da ste vi star vojak in poznate Cesarja kot ga poznam jaz, bi ne govorili o umikanju. Božja strela, ali se pajek umika, ko ždi sredi svoje mreže. Ali se orel "umika" v zrak, kadar se dvigne, da preje zasledi plen? Razložiti vam hočem stvar, mojster Arfoll. — Kadar igra "Mali korporal" "umikanje", naj bodo njegovi sovražniki pozorni kot strele. Ko se najbolj smejejo ter teko za njim, jih naenkrat preseneti in po njih je!

Potujoči učitelj je videl koliko je udarila ura ter ni ugovarjal. Čez nekaj časa pa je rekel:

— Pred Lipskem je bilo strašno. Ali ni res, da je padlo petdesettisoč Francozov?

Korporal je tedaj prižgal pipo ter strašno puhal. Mirna vprašanja mojstra Arfolla so ga razjezila in njegovi pogledi so švigali po vseh navzočih.

— Jaz ne vem, — je rekel, — in se tudi ne brigam za to; Vi ste učitelj, mojster Arfoll ter veste veliko iz knjig, a rečem vam odkrito, da vojne ne razumete. Velik general ne sme računati s tem. Petdeset mož ubitih ali petdesettisoč, to je vseeno. On lahko izgubi trikrat toliko mož kot sovražnik, a kljub temu zmaga. Petdesettisoč mož! Ha, ha! Če bi bilo dvakrat 50,000, bi bilo vseeno! Cesar že ve, kaj dela!

— In vaši nečaki? — je rekel mojster Arfoll. — Ali so zdravi?

Korporal se je ozrl v udovo, ki je pozorno dvignila glavo, ko je zaslišala te besede. Korporal pa je rekel:

— Dobra fanta, dobra fanta! Ko smo zadnjič čuli o njih, sta bila še oba živa in zdrava. Gildas je pisal za oba. Pisal je, da je dobil majhno prasko in da je bil mesec dni v bolnici, da pa je sedaj zdrav kot riba v vodi. Piše, da je krasno življenje! Dosti jedi in pijače in denarja. Tudi sveta se vidi veliko!

— Ali sta bila vaša nečaka v veliki bitki? — je vprašal mojster Arfoll.

Korporal se je ozrl v udovo ter nato rekel:

— Ne vem, ne morem vam povedati. Rečem vam pa, da sta bila povsod, kamor ju je poslal Cesar!

— Potem ne veste, če sta še živa? — je rekel mojster Arfoll.

Udova je obledela in glas starega korporala se je tresel, ko je odgovoril:

— V božjih rokah sta in Bog ju bo obvaroval. Oba vršita dolžnost kot junaška moža in Bog ju ne bo zapustil. Kmalu bomo slišali o obeh!

Ko je prenehal korporal govoriti, je zapazila družba nekega človeka, ki je bil prišel skozi odprta vrata ter jih sedaj opazoval. Grozen je bil pogled na tega človeka! Obraz je bil zamazan in porašen in glavo je imel povito z velikim, pisanim robcem. Raztrgana suknja mu je visela do kolen in bil je bos. Naslanjal se je na palico.

— Dober dan vsem skupaj! — je rekel s hripavim glasom.

— Dobrodošli! — je rekel korporal ter pomigal beraču — tako je namreč izgledal — naj sede k ognjišču.

Prišlec ni hotel sesti, temveč je stal, se opiral na palico ter se porogljivo oziral po družbi.

Naenkrat pa je skočila udova pokonci ter zakričala:

— Sveta Devica, Gildas je!

Nastala je velika zmešnjava. Vsi so skočili s stolov, dočim je vzel korporal pipo iz ust ter zijal. Mati Derval je skočila proti sinu ter ga pričela objemati.

Bil je res Gildas Derval, — a tako zdelan, tako suh, zamazan in raztrgan, da ga je bilo mogoče spoznati le po njegovi veliki postavi. Brado je nosil dolgo in nad levim očesom je imel veliko brazgotino.

Predno pa je mogel kdo izreči kako besedo, je mati Derval zopet vskliknila:

— Mati božja, izgubil je roko!

(Nadaljuje se).

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

TEN TEN TEN TEN

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Najmodernejša TISKARNA "GLAS NARODA"

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah,

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijsko organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROCAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVECJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Michiganu, Wisconsinu in Minnesoti sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najtoli uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ.
1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platni vezani $1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni parniki sq

"LAPROVENCE" na dva vijaka | "LA SAVOIE" na dva vijaka | "LA LORRAINE" enoti vijakom | "LAFRANCE" enovijakom

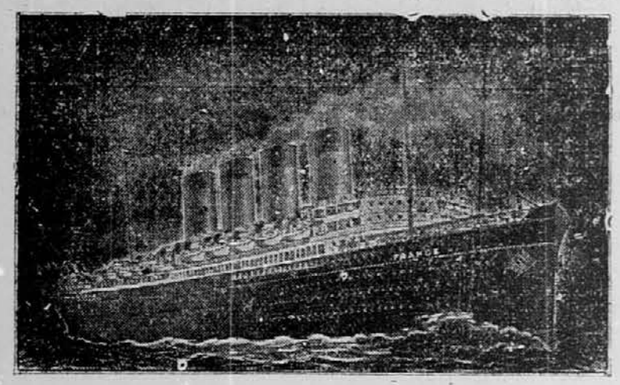

Ekspresni parniki so

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Cheesebrough Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča Hoboken N. J.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi seda zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.